

ČÍSLO 43. (838)
Praha, dne 24. října 1941

Hvězda

českých paní a dívek

Sbohem buď moje údolí, kde jsem byla v létě tak šťastná, sbohem říčko, pole, stromy a útulná chato. Je podzim a loučím se se svým letním snem.

Melantrich, Praha

Foto M. Černý

Z velké ofensivy na východě; vedoucí čety hovoří se svými vojáky o posledních podrobnostech nastávajícího útoku.

Melantrich, Praha — Foto Associated Press Bild, Berlin

Posádka jednoho sovětského řopíku, který byl dobyt, přichází do zajetí se zdviženýma rukama.

Melantrich, Praha — Foto Associated Press Bild, Berlin

V paláci Ufy v Berlinu byly říšským ministrem Goebbelsem zahájeny filmové slavnosti pro Hitlerovu mládež.

Melantrich, Praha — Foto Heffmann, Berlin

Šéfredaktor Karel Lažnovský, novinář, který za lepší budoucnost českého národa v rámci Německé Říše položil svůj život zákeřně zavražděn.

Výprava českých novinářů do Francie v červenci 1940, které se také zúčastnil šéfredaktor Karel Lažnovský: Na křižovatce vítězství u pomníku u Compiègne 28. VI. 1940. Na snímku je Karel Lažnovský uprostřed skupiny (v čepici a s blokem v rukou).

Melantrich, Praha — Foto Ceps (2)

KONEC JEDNOHO MORU

V tomtéž měsíci říjnu, v němž před 24 lety bolševici přivodili pád carismu a uchvátili moc nad ruským národem, v tomtéž měsíci se naplňuje po 24 letech i jejich neodvratný osud. Vývoj bojové situace na východní frontě jednoznačně ukazuje, že Sověty jsou vojensky vyřízeny. Jejich armády nemají dostatek ani morálních, ani fysických sil, aby odolaly mohutnému a neúprosnému tlaku říšskoněmecké branné moci. Hlavní nápor se vede proti středu bolševických armád, které jsou na tomto úseku v dílčích bitvách ničeny část za částí. A tak Timošenkova armáda, kterou líčila nepřátelská armáda jako nepřemožitelný kolos, není už souvislým útvarem, ale roztrhaným řetězem marně se bránících skupinek, které nemohou utéci svému osudu, jako mu nemůže utéci ani bolševické Rusko samo i s bolševickým režimem. Nastává rozklad a zkáza nejlepší bolševické armády a zároveň i rozklad a zkáza celého bolševického systému.

Velké nebezpečí, které hrozilo Evropě z východu, je zažehnáno. Evropa nebude komunistická a naděje, které bolševičtí čachráři si dělali, že přenesou sídlo bolševismu z Moskvy dál na západ, se dokonale nesplnily. Naopak, stěhují se — a to ještě jenom na čas, protože osudu neujdou — z Moskvy dále na východ. Říšskoněmecká vojska se totiž přiblížila srdci sovětského Ruska natolik, že bylo nebezpečno nadále v Moskvě prodlévat a Stalin, Molotov spolu s ostatními komisaři a ovšem i se všemi vyslanectvími, z nichž „spojenecké" Brity a Američany třeba jmenovat na prvním místě, rozhodli se opustit Moskvu, marně bráněnou Timošenkem. Ani to se však neobešlo bez teroru: odjezd představitelů moci pověděl obyvatelstvu pravdu o skutečné situaci a když se někteří lidé chtěli z Moskvy, pustošené bombardováním a ohrožené rychle postupujícími vojsky zachránit — nesměli. Úřady všem civilistům zakázaly opustiti Moskvu a dodaly tomuto rozkazu důrazu tím, že daly město obklíčit oddíly GPU. Víme, co to znamená: kdo by se pokusil uniknout a byl dopaden, bude okamžitě zastřelen.

Avšak ani nejkrutější opatření tonoucích bolševických vládců nepřivodí změnu skutečnosti, která se den za dnem projevuje stále zřetelněji. Že totiž komunistické Rusko zkomírá. Kdyby se všechny ruské časopisy, všechny vysílačky a všechny ostatní prostředky bolševické propagandy sebevíc namáhaly, nemohou popřít fakt, že Němci jsou na vítězném postupu. Vždyť to přiznávají — i když s nadějnými doplňky a komentáři — sami Britové a Američané, kteří tu konejší především sama sebe. Dokonale se však zklamou, zejména proto, že si stále jejich strategičtí znalci nedovedou uvědomit skutečnost, že armády Adolfa Hitlera vítězí nikoli jenom počtem a výzbrojí, nýbrž především duchem. Stavějí-li tedy proti sobě miliony ruské a miliony německé, jak to namnoze činí, posuzují situaci zásadně nesprávně, falešně a skresleně. Nic je o tom nemohlo přesvědčit tolik jako právě sám vývoj situace v bolševickém Rusku, které stálo na prahu léta připraveno vtrhnout do Evropy a místo toho po několika měsících ztrácí celou svou sílu a moc. Snad jsou na západě spisovatelé a stratégové, kteří umějí vyložit svým národům tento fakt jako úspěch bolševiků a jejich spojenců, ale v Čechách se už nenajde nikdo, aby tomu věřil. Proto nás taky přestaly zajímat všechny ty konference o tom, co ještě sověty mohou a co nemohou, co jim Amerika s Anglií dodá a nedodá, protože je víc než jasno, že nejaktuálnější zásilkou — a beztak jedinou, kterou západní spojenci opravdu mají — by byl asi smuteční věnec na rakev komunismu.

Fram

ZPUSTLOST SOVĚTSKÉ MLÁDEŽE

Jeden z nejoblíbenějších triků sovětské agitace, které se nedostává nových nápadů, záleží v novém pojmenování zjevů, jež se jí staly z jakýchkoli důvodů nepříjemnými. Při tom se ovšem nic nemění na podstatě věci a neblahé následky staré příčiny, jež byla tím jen poněkud zastřena, trvají dále. Tento podvodný manévr, jenž má přesvědčit světovou veřejnost, že v SSSR byly nastoupeny zcela nové cesty — jako obvykle! — používala již Čeka, později změněná v GPU, aby nato opět změnila své jméno. Totéž dálo se s politickými špicly, kteří se původně objevili jako politkomisaři, pak na nějakou dobu byli zdánlivě odstraněni, aby se nyní opět objevili jako komisaři vojenští.

Podle téhož známého receptu jednali bolševici i s jedním z nejstrašlivějších rozkladných zjevů bolševisovaného národního tělesa, s t. zv. „bezprizornými". Když počala tato hanba obracet na sebe pozornost celého civilisovaného světa, Moskva chladnokrevně prohlásila, že v SSSR není již lidí bez přístřeší. Od té doby se o tomto tématu záměrně mlčelo. Jelikož pak ve stejnou dobu započala přímo jarmareční agitace s obnovou rodiny, mohli si snad lehkověrnější lidé myslit, že stát se již skutečně postaral o děti do té doby bez přístřeší.

Ale ve skutečnosti se nic takového nestalo. Bolševický tisk z nejnovější doby nás poučuje, že teroristická opatření, jimiž bolševici chtěli toto zlo potlačit, selhala na celé čáře. Ulice, zahrady a prázdné železniční vagony jsou ve dne v noci obsazeny touto slotou, štítící se světla. Jsou to ostatně nedorostlé děti a mládež asi tak mezi 12 až 18 lety věku. Zločiny, upomínající svou krutostí a vypočítavostí na činy chicagských gangsterů, jsou stále ještě dílem takových dětí. V tom směru se tedy mnoho nezměnilo, až na jeden bod, s hlediska bolševické agitace podstatný, totiž jméno.

Sovětský tisk, především však orgány Svazu mládeže, zabývají se v poslední době jistou skupinou dětí, která jim působí velké starosti. Podle jejich činů odhalujeme v nich zase staré známé bezprizorné, ačkoli se o nich před veřejností mluví jako o nové kategorii, totiž o „dětech bez domova".

Jestliže nyní pokojní občané jsou na př. přepadeni smečkou drzých výrostků a nato okradeni, nebo jestliže strašlivě velký počet smělých loupeží a krádeží provádějí t. zv. bývalí žáci ve věku od 12 až 15 let, pak odpovědnost za to nepadá na stát, nýbrž výlučně na rodiče, kteří na své děti „nedohlížejí v dostatečné míře". Že však stát vzal rodičům jakoukoli možnost, aby na své děti řádně dohlíželi, to se při tom úmyslně zamlčuje.

Několik krátkých příkladů z nevyčerpatelného materiálu, jejž poskytují sovětské časopisy z poslední doby, ukazují jasně, že se stížnosti v nich obsažené nikterak neliší ani ve formě ani v obsahu od oněch, jež kdysi prováděli „bezprizorní".

V městě Grozném byly v poslední době milicí zadrženy četné děti bez dozoru a pohnány k odpovědnosti za krádeže a banditství. Jde o bývalé žáky ve věku 12 až 14 let. („Komsomolskaja Pravda", 8. 12. 1940.) „Pouze v měsíci březnu zaznamenala moskevská milice 78 případů, kdy děti prováděly nejrůznější spekulace. Musily se odpovídat z podloudného obchodu s potravinami, cigaretami, lístky do biografů a pod. A kolik je ještě případů, jež nemohly být nikterak zaregistrovány." („Učitelskaja Pravda", 11. 5. 1941.) — „Městský park je navečer přeplněn dětmi. Je slyšet jejich křik, smích a dovádění až do dvanácti, ba až do dvou hodin v noci. Obtěžují chodce, vyzývavě kouří a vydírají na nich peníze." („Učitelskaja Gazeta", 3. 7. 1941.)

Že tyto zlotřilé smečky sovětských dětí, ať se jim už říká „bez přístřeší" či „bez dozoru", představují jen strašlivý výsledek systematické demoralisace mládeže, zaviněné bolševickým světovým názorem, je dnes celému světu jasno stále více.

Ceps.

Zpravodajství z Říše

Vyznamenání ženské výkonnosti

Říšský organisační vedoucí dr. Ley vyznamenal v jednom zbrojním podniku 50 žen prvními válečnými záslužnými medailemi. Současně též vzdal poctu jménem Vůdce a německého národa práci žen za války. Ženy a dívky zaujaly pracovní místa mužů s příkladnou horlivostí. Vědí, že svou prací pomáhají vítězství. Mnohé z nich již po druhé pracují v podniku důležitém pro válku a je jim jasný rozdíl mezi ženskou prací za světové války a dnes. Závody pak přejaly povinnost, co nejlépe vybavit péči o nasazené ženy. Především jde o to, aby pracovní zařízení byla taková, aby stroje podle potřeby byly tak uzpůsobeny, aby byla umožněna obsluha ženami. Na rozdíl od světové války, kdy pracovnice musily po stručných pokynech nastoupit akordní práci, je pro ženy zavedena zaučovací doba, za které se novým pracovnicím dostává vedení zapracovanými ženami. Noční práce žen je podle možnosti zamezena a stejně jsou zakázány práce, jež by mohly ublížit zdraví žen. Upravená pracovní doba s potřebnými přestávkami, bohatá zdravotní a nemocniční zařízení, kontrola zdravotních poměrů závodním lékařem, péče prováděná závodní pracovnicí — to vše patří k podmínkám zdraví ženské práce, stejně jako závodní stravování a opatrování dětí v závodních dětských zahrádkách a v denních útulnách NSV. Podnik pamatuje i na volno v době, kdy povolaný do zbraně se vrací k rodině na dovolenou, jakož i na volno potřebné pro domácnost. Od 1. července 1941 se výdělek žen nezapočítává do zaopatření rodiny, což je opatření, jež vyrovnává dvojnásobné zatížení ženy jako hospodyně a spolupracovnice v závodě. Také zavedení krátkého týdne a polodenní práce, jež se velmi osvědčilo, pomáhá ženám, aby svou práci mohly uvést v soulad se svými povinnostmi. Vyznamenání, jež bylo uděleno po prvé, může být uděleno jen poměrně malému kruhu žen. Ty ženy, jež nosí válečné medaile, nosí je za všechny ostatní ženy, které dnes vykonávají válečnou službu v německých závodech a vytvářejí předpoklady pro vítězství.

(Ceps)

TVŮJ ÚSMĚV ŽALY ZHOJÍ

PRAKTICKÁ SOUDNIČKA

Usmíváte se tak krásně, jako Mona Lisa a právě pro ten vzácný úsměv mám Vás, drahá Zdeňko, neskonale rád! Nic nevadí, že zažloutlé listí unaveně padá k zemi a že od Vltavy táhnou podzimní mlhy. Dvě mladá srdce se našla v máji života a třebaže se stmívá v úzké uličce na Kampě, Zdeňce a Jiřímu se právě rozsvítila nejnádhernější světla mladé a šťastné lásky. Jdou oba tiše, pevně k sobě přimknuti a šťastná Zdeňka poslouchá milostnou zpověď Jiřího, který již mnoho musil zakusiti v životě, ale od té chvíle, co poznal ze všech úsměvů ten nejsladší, všechny bolesti zůstaly zapomenuty a staré rány přebolely. Zdeňka je malá kouzelnice: dovede svým záhadným úsměvem vykouzliti na zemi ráj a proto se s ní Jiří ožení!

Nevypověditelně sladce, právě tak jako slavná Mona Lisa usmívá se šťastná i rozpačitá Zdeňka a v duchu si představuje, že již nikdy nebude musit graciésně se vznášet na podiu při módních přehlídkách, kde ukazovala zhýčkaným dámám všechnu krásu nové módy. Zdeňka je totiž manekýnkou. Má krásné místo ve velkém modelovém domě a patří k nejlépe placeným silám toho druhu. Denně obléká na sebe nejdražší a nejlepší toalety a vždycky má úspěch. Jako útlý stvol bělostného květu odráží se od tmavých sametových závěsů, které tvoří pozadí celé vznešené krásy, ať již Zdeňka předvádí fantastické večerní toalety, kožišinové pláště, anebo to, co elegantní dáma nosí odpoledne,

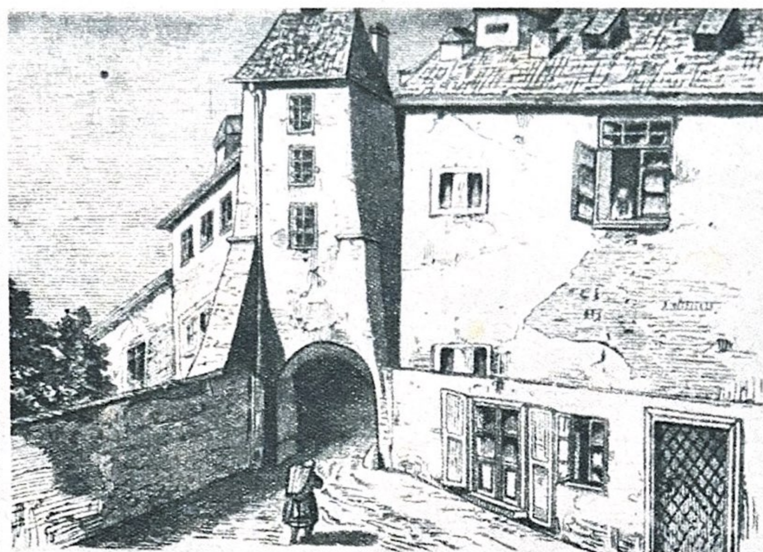
Kreslila Mayerová

doma, nebo na ulici. K zábavě nebo pro sport, do velké společnosti nebo do malého kruhu dobrých známých. Zákaznicím, které si přicházejí vybrat z celé spousty předváděných modelů, líbí se vždycky nejlépe to, co předvádí ta vysoká štíhlá manekýnka, která se při tom tak půvabně usmívá. I tady Zdeňčin úsměv vyhrává a pomáhá majiteli modelového domu k dobrým obchodům a Zdeňce k pochvale i mimořádným odměnám. Ale to všechno bude již brzy pryč. Už nebude musit Zdeňka procházet v ostrých světlech reflektorů a věšet na sebe tolik různého oblečení. Ode dneška je Zdeňka vlastně nevěstou a proto bude pouze pro sebe shánět malou výbavu do velkého štěstí. Vždyť se chce Jiří oženit co nejdříve!

Zdeňka má tolik, tolik starostí! Běhá z jednoho krámu do druhého, shání výbavu, prohlíží nábytek a také se ještě rozhlíží po nějakém vhodném bytě. Není proto divu, že jí až hučí v hlavě a že nedává velký pozor na jízdní dráhu. Je to jen krátký moment, prudké přibrzdění a přece Zdeňku zachytilo auto, které se znenadání objevilo za rohem. Zdeňka ztratila vědomí a probudila se až na bílém nemocničním lůžku, celá zahalena v bělostných obvazech. Místo svatebního závoje, bolestně si myslí mladá pacientka a smutně se dívá po květech, které jí Jiří poslal do nemocnice. Musíte mít chuť k životu a uzdravení, říká jí neustále lékař, který chodí na visitu. Což je to však všechno platno, když Zdeňka s hrůzou zjišťuje, že úraz zanechal ošklivé stopy právě na obličeji. Všechno ostatní by již bylo v dobrém pořádku, ale na pravé straně obličeje, právě od koutku úst, která se dovedla tak sladce usmívat, táhne se ošklivé znamení, které nedovedla ani plastická operace úplně odstraniti. Když pak Zdeňka stojí doma před zrcadlem jako úplně uzdravena, musí konstatovati, že Mona Lisa ztratila svůj zázračný úsměv.

Jiří se se Zdeňkou neoženil. Znetvořená tvářička ztratila pro něho všechno kouzlo a rozešel se patrně znovu do světa, aby nalezl nové děvče s úsměvem Mony Lisy a známost se šťastnějším zakončením. Ale i v modelovém domě o Zdeňku ztratili dřívější zájem. Jak by to také vypadalo, aby nádherné toalety předváděla manekýnka se zohyzděnou tváří! Ztratila proto Zdeňka ženicha i zaměstnání. Nezbylo jí nic jiného, než aby se žalobou proti majiteli auta podanou, domáhala bolestného, náhrady léčebných výloh i ušlého výdělku. Všechny tyto její nároky byly uspokojeny přiměřeným obnosem. Ale kromě toho dostalo se jí ještě zvláštní náhrady z důvodu t. zv. zohyzdění. Protože Zdeňka ztratila svůj úsměv, zmenšily se pochopitelně i její vyhlídky na lepší zaopatření sňatkem. Jízva na pravé tváři zohyzdila Zdeňku tak, že bylo nutno k tomuto zohyzdění přihlédnouti a celkový obnos ještě zvýšiti o několik dalších tisíc, na které podle předpisů našeho občanského zákoníka má nárok poškozená osoba, zvláště je-li ženského pohlaví, pokud toto její zohyzdění může býti na překážku jejímu lepšímu zaopatření. S tím, co Zdeňka dostala od pojišťovny z důvodu ušlého zisku, bolestného i pro zohyzdění, zařídila si malý krejčovský závod pro dámy a společně se svou přítelkyní šije pěkné šaty spokojeným zákaznicím. Těm nezáleží na tom, že má Zdeňka na pravé tváři zarůžovělou jízvu, jen když šaty od ní dobře padnou a líbí se. Zdeňka má plné ruce práce a jenom někdy, když se stmívá nad Prahou a k zemi tiše padá listí, vzpomíná s bolestí na zklamané děvčátko, které kdysi sladkým úsměvem hojilo bolesti lidského srdce, aby jim potom samo zůstalo rozbolavěno a zklamáno.

JUDr. Božena Pátková.

Bývalá Špitálská brána na Hradčanech, kterou se procházelo do Nového Světa.

Hradčanská radnice a brány

Chodec, který dovede postřehnouti ohlas vnějších vjemů, má na Hradčanském náměstí úplně jiný pocit, než na jiných pražských náměstích. Překvapí jej tu klid a ticho: hluk velkoměsta jako by se vyhýbal těmto místům a nechtěl rušit slova, jimiž ťato místa k chodci promlouvají. O staré slávě českého Hradu, Hradčan, a šlechtických rodů, které si zde během staletí vystavěly svoje paláce, aby byly panovníkovi co nejblíž.

V těchto místech se minulost hlásí ke slovu, minulost bohatá událostmi staletí, jež vstřebala a pohřbila mezi kamenné zdi.

Příštího roku bude tomu 620 let, co král Jan Lucemburský v roce 1321 zde založil obec. Tehdy byl pražským purkrabím Jan Berka z Dubé a nově založená obec nebyla královskou, nýbrž poddanskou, aby rozmnožila příjmy purkrabského úřadu.

Jméno Hradčany vzniklo ze slova „hradčani", t. j. obyvatelé pražského Hradu, kdežto dalšímu okolí hradu se říkalo předhradí nebo podhradí.

Pražský hrad byl již dávno vybudován, ale těsně za jeho hradbami ještě po staletí rostl hluboký les. Z hradu vedly pouze dvě cesty: první ke klášteru v Břevnově, který byl založen již v roce 913 a mladší ze 12. století ke klášteru strahovskému, založenému v roce 1140.

V roce 1310, za vlády neschopného manžela Anny Přemyslovny, Jindřicha Korutanského, bylo na nynějším Hradčanském náměstí bojiště mezi královskými vojsky a Jindřicha z Lipé, Jana ze Stráže a Vítka z Landštejna. Vojska královská byla zde poražena a zahnána na útěk.

Královským městem staly se Hradčany teprve za vlády Rudolfa II. v roce 1598; císařovna Marie Terezie určila Hradčany již za čtvrté město pražské a o půl století později, v roce 1873 spojil císař Josef II. všechna města dohromady.

Do města vedlo patero bran různé velikosti:

1. brána, kterou se přicházelo z Menšího města pražského (Malé strany) Ostruhovou (nynější Nerudovou ul.).

Touto příkrou cestou se procházelo radniční branou. V minulém století byly v těchto místech masné krámy a pro pohodlí pěších schody. Dnes zbyly z této brány mohutné, klenuté zdi.

2. po straně Loretánské ul. do Úvozu byla fortna u domu čp. 103.

3. brána strahovská, která byla nejvýstavnější a byla zbořena v 19. stol., stávala na konci Loretánské ul. před domem čp. 102.

4. brána Špitálská je někdejší hradčanskou nemocnicí, kterou se přicházelo do Nového Světa.

5. branka, vedoucí k Brusce do Jeleního příkopu.

Ze všech těchto bran se zachovalo ve většině případů jenom spodní zdivo; ostatní bylo vše v 19. stol. zbouráno a Hradčany tak ztratily kus dávné patiny své minulosti.

Hradčanská radnice je památkou, pocházející z r. 1488. V jejím průčelí je umístěn rakouský orel. Zde býval zasazen i známý „loket", zvaný „českým" na měření látek a jejž bylo používáno na řešení sporů s látkami. Když dekretem ze dne 2. června 1783 byly zrušeny samostatné obce všech čtyř pražských měst a byly spojeny v jednu obec, byla hradčanská radnice prodána za 2000 rýnských zlatých hradčanskému měšťanu Josefu Pikartovi.

Kafr.

Bývalá radniční brána na Hradčanech, kde však dříve schody nebývaly.

Bývalá Hradčanská radnice.

Foto Kafr

Když bylo Kamile 18 let, zamilovala se do Ondřeje, lékárnického asistenta, který nastoupil v městečku svou praxi. Jejich mladá láska byla však kratičká. Jednoho dne byl Ondřej kamsi telegraficky odvolán a když se vrátil — provázela jej neznámá žena jako jeho manželka. Pro Kamilu to byla otřásající rána. Zanevřela na svět a žila samotářsky. Asi po deseti letech tísnivé samoty se Kamila rozhodla, že odpoví na sňatkovou nabídku prostřednictvím insertu. Tak poznala svého budoucího manžela, střízlivého obchodníka Josefa Hrabu. Sňatek byl velmi brzy, novomanželé prožili líbánky v Praze, pak se rozjeli do svých domovů s tím, že od Nového roku se Kamila přestěhuje do bydliště svého manžela. A v den kdy měla už odjet, potkala Ondřeje, který ji zastavil a poprosil o rozmluvu. Slíbila mu ji na večer. Byla to Ondřejova zpověď po jeho desetiletém mlčení. Vyprávěl Kamile, že dříve než přijel sem do městečka, měl studentskou nevinnou známost s Eli, dcerou jeho profesora. Eli jej zřejmě milovala víc než on ji a když se jednou dozvěděla, že on Ondřej miluje Kamilu, dostala těžký nervový záchvat a tehdy jej telegraficky přivolali k jejímu loži. Elin otec na kolenou prosil Ondřeje aby si Eli vzal, že jí tak zachrání život. Ondřej tak učinil stísněn pohledem na trpící dívku a prosbami jejího otce. Ale brzy po svatbě opět propukla Elina nervová choroba a když bylo jasné, že je to nevyléčitelné, dal ji převézt do ústavu pro duševně choré. Od té doby žil sám, týrán samotou a láskou ke Kamile, která si jistě o něm myslila to nejhorší. Nyní tedy, když Kamila navždy odjíždí z městečka, jí po prvé řekl jak to všechno bylo, aby neodjížděla s opovržením k němu. Kamila dojata vyslechla jeho zpověď a odpustila mu. Ale nebylo cesty zpátky, byla teď ženou jiného. Odjela za Hrabou a žila v prostředí zámožného, střízlivého obchodníka na malém městě. Za čas pocítila, že bude matkou a na mužovo přání šla na prohlídku k lékaři.

2. pokračování.

Lékař, který ji uvítal, byl ještě mladý, jistě ne mnohem starší než ona. Byl vysoké postavy, se zlatými brýlemi na krátkozrakých očích pod hezkými hnědými vlasy. Ani se mnoho na Kamilu nedíval, dával jí věcné a stručné otázky, takže jí pomohl přes počáteční stísněnost. Nakonec ji prohlédl a pak řekl zvolna: „Všecko v pořádku — doufejte v nejlepší. Trochu vápníku neuškodí, aby děťátko mělo tak krásné zuby jako maminka —“

Kamila se prudce začervenala, bylo to po prvé, co o ní někdo užil sladkého slova: maminka. Zase se v ní vzdula vlna štěstí. A to ani nevěděla, že si ten zdánlivě nevšímavý lékař myslí: kde ten počtář Hraba vzal takovou ženu? To je postava — jenže trochu úzké boky, to — safra — nemusí vždycky znamenat šťastný porod!

„Zůstanete doma nebo pojedete do nemocnice?“ zeptal se, zatím co psal na papírek nesrozumitelné škrty.

„Byla bych ráda doma, pane doktore —“

„Hm —“ zamyslel se lékař na chvíli, neřekl však už nic, zaclonil si však rukou oči, jakoby si na něco vzpomněl a zeptal se: „Dědičných nemocí u vás v rodině nikdy nebylo?“

„Bůh chraň, pane doktore!“

„Máte rodiče?“

„Ne.“

„Dávno zemřeli?“

„Ani ne. Maminka napřed na jaterní nemoc.“

„Otec?“

„To bylo horší,“ přiznala Kamila tiše. „Žaludek — dvě operace po sobě, nic nepomohly —“

„Aha —“ zamručel lékař chápavě. „Ale to ovšem — a prarodiče? Žádná tuberkulosa, šílenství —“

„Ne.“

„Alkoholismus?“ zeptal se lékař pomalu.

Kamila zavrtěla pevně hlavou: „Ne. Otec byl abstinent, o dědečkovi vím jen, že měl rád denně dvě plzně —“

„A v rodině pana manžela?“

Zdálo se to Kamile, nebo se na ni skutečně zadíval lékař pátravě?

„Nic, pane doktore — aspoň mně muž nic neříkal.“

Doktor pokýval hlavou, až se mu hezké hnědé vlasy zatřásly. „Tak, tak — můžete se tedy na děťátko těšit. To bude asi v červenci —“ hleděl na kalendář nad stolem. „To mívám dovolenou — ale kolega je dobrý porodník. Zůstanete-li doma, rozhodně si lékařskou pomoc zajistěte, ano?“

„Ano —“ kývla Kamila trochu roztržitě, litujíc v duchu, že tu v tu dobu nebude zrovna tento lékař. Zase zvykat na nového . . .

Vzala podané papírky receptů, zaplatila honorář a vyšla.

Venku si ulehčeně vydechla.

Dosud bylo malé náměstí zaplaveno sluncem, bylo jarně teplo a vlaho — travička okolo Marie sedmibolestné svou svěží zelení až uhodila Kamilu do očí. Vzduch voněl, z otevřených oken školy na druhém rohu náměstí zněl sborový dětský zpěv.

„Všecko je v pořádku —“ řekl přece ten lékař. Kamila se usmívala — jak by ne? Tady, po tom širokém a hladkém chodníku na výsluní, který je kočárkovou promenádou malého města, bude Kamila brzy jezdit také, strkat před sebou kocábečku s bílými peřinkami, na kterých se budou modrat nebo růžovět stuhy, a mezi nimi bude sladce spát nebo se šklebit a pořvinkávat děťátko. Později se to děťátko tady, po schůdkách mariánské sochy, bude batolit a ještě později to bude i jeho hlásek, který se ponese z oken školy; bude tam chodit se směšnou brašničkou na zádech, malá školačka nebo školáček — ale spíš to druhé. Aby se i po letech skvěl nápis: Josef Hraba — zase právem modrými písmenami na bílé půdě, aby měl Josef dědice jako jeho všichni předkové, aby se uchovalo to jméno . . .

*

Květen byl toho roku úžasně krásný.

Po dlouhé zimě se samým vlhkem se všecko zpozdilo a vyrazilo v květnu najednou. Přes plot dvora se dívala Kamila do samých cizích rozkvetlých zahrad, s korunami stromů jako obalenými bílými a narůžovělými květy. Na druhou stranu z oken pokojů bylo vidět na řadu vysokých kaštanů kolem kostela a na akáty kolem mariánské sochy. Kamila poznala starý, po leta udržovaný zvyk, podle něhož se každý květnový večer při stmívání konala u sochy malá pobožnost. Sbor kostelních zpěváků zpíval nábožné písně a lidé kolem klečeli, zpívajíce s nimi. Bylo to náladové a dojemné, Kamile se to líbilo. Poslouchali s Hrabou, stojíce u otevřených oken, nebo vykloněni z okna a pozdravujíce dolů, jak tam přecházeli známí lidé.

Bylo-li hezky a teplo, chodili pak ještě na procházku, někdy daleko do polí, obešli město a rozlehlý park okolo starého zámku, ve kterém panstvo nikdy nebydlelo a který stál pustý; jenom věrní staří služebníci tam dožívali v tichu pensi, když se do přilehlých budov hospodářských stěhovaly síly nové.

Když pršelo, zůstávali doma, otvírali jenom okna do voňavé vlhkosti jarních večerů a sedávali u stolu v pokoji vedle kuchyně, Hraba obyčejně nad novinami nebo nějakými účty, které si přenesl z písárny, Kamila s šitím, kterého bylo pořád plno. Někdy však Hraba, unaven rušnějším dnem v obchodě, nečetl ani nepsal, sedal tiše s přivřenýma očima a poslouchal, jak mu Kamila vypravuje, o svém domově, o svých zahraničních cestách, vykládala vtipně a živě a Hraba z ní měl zřejmě radost.

„Až bude to malé na světě —“ sliboval jí často, „půjdeme oba víc mezi lidi. Musím se tebou pochlubit.“ A jednou dodal zamyšleně: „Potom už také budeš moci učit — není tady nikoho, kdo by znal tolik jako ty a máš přece ta vysvědčení. Rodina vzroste a bude se víc potřebovat —“

Kamila zmlkla, trochu zaražena. Obchod šel dobře, že takový maličký tvor, který asi beztoho mnoho nepotřebuje, ho nemohl zatížit. Ale ovšem, bude-li si toho Josef přát — aspoň nevyjde z cviku.

Jednou v těch krásných dnech dostali návštěvu.

Přijela Josefova sestřenice z matčiny strany. Vylezla ze žluté bryčky a hned se vhrnula do obchodu, zdravá, statná selka, venkovsky opálená tak, že to ani za dlouhé zimy nesešlo. A hned nabídla Kamile tykání, které se nedalo odmítnout.

Kamila si ji odvedla nahoru, zatím co Josef odbýval zákazníky, protože byl trhový den a práce plno. Sestřenice byla zvědavá, rozhlížela se nově upraveným domem a všecko se jí líbilo. S trochou závisti se dívala na parkety podlahy, na bílé rámy oken a zastavovala se u obrazů. Originálům, které si Kamila převezla z bývalého domova, nerozuměla, nadchla se pouze zlatem jejich rámů. Potom však objevila na stěně poslední fotografii Josefovy zemřelé matky a řekla se zájmem: „Tady vypadá teta moc slušně — ráda bych věděla, jestli ji to opravdu ke konci zase drželo. Nevíš?“

„Drželo?“ podivila se Kamila. „Co?“

„Ale — to ty tedy asi nevíš —“ v tom prudce zamžikala, protože se potkala s pohledem Josefa, který právě vstupoval. Usmála se provinile, jakoby ji přistihl při něčem zlém, chvatně se vrátila a popošla dál, aby s překotným chvatem pochválila bezcennou vázičku na příborníku, v které věrná Verunka donesla Kamile první růži.

Potom si sedla ke kávě, vzdala hold Verunčiným buchtám a držela se stále na blízku Josefa, jakoby se bála být o samotě s Kamilou, aby se jí tato něco nezeptala.

Než odjela, srdečně je pozvala oba k nim na statek, i s tím maličkým, až se narodí, a aby to byl chlapec, když se dosud samí hoši Hrabům rodili! Pak si vzala z obchodu pro každého ze svých tří potomků něco a byla pryč.

Josef byl po jejím odchodu roztěkaný a zamyšlený, Kamila cítila v srdci nepříjemný osten z té prostořeké, dychtivé věty: jestli ji to opravdu ke konci zase drželo . . .

Co?

Zeptala se na to večer, když s Josefem osaměli. Vždyť byli muž a žena a tady zůstalo něco zamlčeno.

Josef kouřil nad číslem novin a na Kamilině klíně leželo šití. Nešli ven, protože se venku schylovalo k dešti, vzduch byl trochu těžký, ale jak jím vítr hnul, zavanul sem otevřeným oknem prudkou vlnu šeříkové vůně z přilehlých zahrad.

„Pepo —“ přerušila Kamila trochu rozechvělým hlasem ticho, „jak zemřela tvoje maminka?“

Hraba hned neodpověděl, ani se nehnul, jakoby byl na tu otázku připraven.

Teprve po chvíli spustil noviny, upřel na Kamilu svoje klidné, trochu chladné oči a chvíli ji pozoroval. Teprve potom řekl zvolna: „Co ti napovídala?“

Kamila uhnula vyhýbavě očima. „Kdo?“

„Andula.“

Bylo marné zapírat, že byla Kamilina otázka v souvislosti s odpolední návštěvou.

Řekla proto tu větu, která ji trčela celý čas v duši jako otrávený hřeb.

„Ptala se, jestli to tvoji matku před smrtí zase drželo. Nevěděla jsem, co, v té jsi přišel a už jsme to zamluvili —“ vzhlédla k muži a podivila se s leknutím, jak mu na čele naběhla rudá žíla vzteku — nikdy dosud ho tak neviděla.

„Nikdy nepřestanou ty tlachy —“ vybuchl. „Věděl jsem hned, že Andula přišla jenom čenichat, byla zvědavá na tebe. A ovšem musí hned otrávit. —“ Potom náhle přestal, jakoby se lekl, že zašel daleko, otřel si rukou čelo a řekl suše, mnohem klidněji: „Matka měla srdeční záchvaty, od malička. Když se vdala, trochu ustaly, ale potom ztloustla, málo se pohybovala a tak se zase vrátily. Bylo to srdce, na které zemřela — povídal jsem ti to.“

Řekl to tak naléhavě, že si Kamila oddechla.

Usmála se a vzdychla ulehčeně: „Srdeční záchvaty — a ona to řekla tak divně!“

„Je husa —“ řekl Josef opovržlivě. „Pro ni má cenu jenom ten, kdo dovede dřít rukama jako mezek. Maminka to nemohla — a to víš, venkov považuje nemoc za hanbu! Nebyl jsem nijak šťasten, že jste si tak rychle začaly tykat — svádí to k zbytečným důvěrnostem.“

„Nemohla jsem jí odříct — kdybys mne byl upozornil, byla bych to přešla mlčením. Objevila se tu však tak zčista jasna, a je přece tvoje pravá sestřenice. Myslela jsem proto, že bych ji mohla mít docela ráda, když vlastní rodiny nemám a tebe mám přece také ráda.“

Řekla to docela tiše, ale účinek to mělo silný.

Hraba shodil noviny, vstal, přešel k ní a sedl si na lenoch jejího křesla, zvedl k sobě její tvář a zeptal se chraptivě: „Je to pravda?“

Přikývla mírně a usmívala se, protože jí lahodilo, že ho to tak vzrušilo.

„Proč by nebylo? Jsi na mne hodný, staráš se o mne, mám krásný domov a budeme mít děťátko —“

„Syna —“ řekl Hraba s jistotou a sklonil se k ní, aby jí vtiskl na ústa polibek, první vášnivější polibek mezi nimi.

4.

Když se přiblížil krásný a horký červenec a místo týdnů to byly jenom dni, které Kamilu dělily ode dne, kdy prvně zapláče její děťátko, Kamila už na nic jiného nemyslela.

Už nechodila na dlouhé procházky, protože jí v horkých dnech nabíhaly nohy v kotnících a dech šel tížeji. Vycházeli až za tmy na krátkou pout kolem města a zas byla Kamila ráda, když si sedla. Nějak v tom čase blaženého očekávání zapomněla, že její ošetřující lékař má odjet na dovolenou, takže byla překvapena nepříjemně, když šla na obvyklou týdenní prohlídku a na dveřích našla cedulku: Vrátí se 28. července, zastupující lékař MUDr Plachý.

28. července — to už byl skoro konec měsíce a její těžká hodinka měla nastat dříve. Bylo nutné uvažovat o změně lékaře. Vrátila se domů a řekla to Josefovi. Postřehla ihned, že se zarazil, že záměna mladého lékaře za druhého, starého pána, kterého už také znala Kamila od vidění, mu není příjemná. Neptala se proč, bylo jenom divné, že se mu tak vyhýbá, když to přece byl dřív ošetřující lékař jeho rodiny, zejména matky.

Třeba se spolu pro něco neshodli — kdož ví . . .

„Myslím, Pepo —“ řekla mu srdečně, „že bych se bez lékaře obešla také. Vždyť je to celkem, pro pána, tak přirozená věc! Kolik je žen, které v takových případech neví o lékaři za celou dobu a jaké mají děti! Na samotách a odlehlých vesnicích —“

„Nejsme ani jedno ani druhé —“ odmítl nervosně. „Chci, abys mnoho netrpěla a aby dítě bylo zdrávo. Doktor Plachý je starý člověk — v noci nerad vstává a s tím, že to bude v noci, musíme také počítat. Do nemocnice bys nechtěla?“

Nechtěla. Zamítala to vždycky, jakmile to jenom nadhodil. Znamenalo to pár desítek kilometrů od domova, cizí prostředí — a doma v ložnici, kam svítilo celý den slunce, bylo tak hezky!

„Nechtěla — však víš —“ pronesla chabě, protože čekala námitky.

Do obchodu však přišel zákazník, rozhovor se odsunul a potom už Hraba nezačínal.

Přesto věděla Kamila, že na to myslí stále, že jenom čeká na příležitost, aby ji přesvědčil bez dlouhých řečí.

Ta příležitost se brzy našla.

Ve vedlejším domě se uprázdnilo první patro přeložením poštovního úředníka do Prahy. Najal si je odborný učitel, který tu měl příštím rokem vyučovat. Lidé si to povídali u Hrabů v obchodě a Kamila to tak na půl ucha vyslechla. Večer to oznamovala muži, ale nemohla mu říct ani jméno, ani jak kdo vypadá, protože si toho nevšimla. Věděla jenom, že se tam k večeru stěhovali a že prý budou brzy chovat, mladá paní prý prstem nesměla při ničem hnout, ode všeho ji její muž hnal, aby si neublížila.

Zato než usnuli, měli o nový dojem víc. Stěna ložnice přiléhala k vedlejšímu domu, kromě toho byl horký červencový večer a okna dokořán. A tak z první ruky uslyšeli náhle z vedlejšího bytu vytrysknout houslovou melodii, do ní měkce vpadnout klavír a už to šlo skvěle sehraným duem.

„Ti hrají —“ řekla Kamila bez dechu, dovedla dobře ocenit techniku hry i citovost přednesu. Ležela tiše, jenom přikryta pokrývkou a vzpomínala na domov. U nich v té úzké uličce rodinných domků se zahrádkami to v takových letních večerech vždycky odněkud znělo hudbou, byť třeba jen reproduktorem radia. Hraba sám však hudebníkem nebyl, hudbě nerozuměl a ani se o to nesnažil. Kamilinu nesmělou poznámku, kdysi vyslovenou, přešel suchým prohozením, že má po hluku obchodu doma rád ticho. A skončil vtipem, že bude mít doma brzy hudby tolik, až jí to nebude ani milé.

Proto se také teď jenom ledabyle obrátil, už v polodřímotě, unavený jízdou do Prahy a návratem v dusnu vlaku, zamručel ospalé: hm — a za chvíli oddechoval v spánku.

Kamila spát nemohla.

Propadala se do kouzla té dvojí a přece naprosto souzvučné hry z vedlejška — to asi hraje on housle a ona doprovází. A zase ji to stáhlo myšlenkami domů, na malé město na Moravě, na letní večery, kdy se mládež scházela na náměstí u kašničky, posedala si tam na schůdky a sborově zpívali chlapci s děvčaty dohromady písničky, národní a všelijaké jiné, které byly zrovna v m/dě. Jak tam potom za nimi jednou přišel Ondřej a už to začalo —

Tak ne — řekla si Kamila v duchu přísně. žádný Ondřej! A byla ráda, že hudba vedle po chvíli skončila měkkým akkordem, který se rozplynul na setmělém náměstíčku.

Druhý den odpoledne stála Kamila v bytě nad maličkou výbavou, dávajíc si jako tak často poslední dobou usměvavou otázku nad výběrem stuh: modrá-růžová? — když přišla nahoru Pavla z krámu, že pán prosí, aby paní přišla dolů.

„Něco obchodního?“ ptala se Kamila nezvědavě, ukládajíc něžné kousky prádla do krabice.

„Někdo se po vás ptá —“ sdělilo děvče.

Kamila tedy šla — to nebylo po prvé, že ji tak Hraba volal k nějaké poradě.

Hraba stál za pultem, na kterém však nic neleželo k výběru jako jindy, a povídal si něco s vysokým, ramenatým člověkem v hezkých letních šatech, takových huňatých, jaké se jí líbívaly na Ondřejovi. Když se zastavila ve dveřích, řekl s úsměvem: „Tady ji máte —“ ten někdo v huňatých šatech se obrátil a zavolal jí vstříc s širokým úsměvem: „Kamilenko — nebo ti musím říkat milostpaní?“

Teď ho poznala — vždyť spolu kdysi chodili do školy, i když ne do jedné třídy, protože Metodek Klegů v jejich ulici byl o dva, tři roky starší než ona. Byl vždycky hromotlucké, zamračené klučisko s ježatou hřívou černých vlasů nad čelem trochu nízkým. Později byl jedním z těch, které odvážela dýchavičná lokálečka do krajského města na gymnasium, z kterého přešel na učitelský ústav. A ještě později byl mezi těmi, kteří se tak večer scházeli na posezení u kašničky a také mezi těmi, kdo dělali trochu zklamaný obličej, když si přivandrovalý Ondřej našel zrovna Kamilu, nejhezčí z maloměstských děvčat, na kterou si možná sami mysleli. Zažil tam také celou slávu Kamiliny krátké lásky i její pád. Potom se z města odstěhovali, než se Kamila vrátila z ciziny a od těch dob o něm nikdy neslyšela.

Teď je tady —

„Můj Bože — Metode!“ řekla s upřímnou radostí a nechala si potřást pravicí, která se docela ztratila v obrovské dlani Klegově. „Kde ty se tady bereš —“

„Hlavně když mne nevidíš nerada —“

„To víš, že ne — a s milostpaní bych tě přehnala! Cestuješ?“

„Ba ne — já se tě tady teď, děvuško, naotravuji! Já jsem teď tvůj soused, jak mně sdělil tvůj pan manžel. Podle svého vlastního zjištění pak ti mohu sdělit, že máme společný světlík z koupelny — nelíbí se ti to?“

„To sousedství rozhodně ano —“ zasmála se. „Tos byl tedy včera ty, kdo hrál vedle na housle?“

„Žes to poznala —“ nakrčil se Klega šibalsky.

„Včera ne — ale když tě tu tak vidím, hned. Kde máš paní?“

„Dává se teprve trochu do pořádku, byla až do teďka sám úklid a smýčení a co ještě! Až z toho dostala takové píchání —“ zamrkal po Kamilině postavě, „kterému asi ty také dobře rozumíš — jak vidím, jste tak zrovna kolegyně! Tak jsem vyšel z domu, že se poohlédnu po někom rozumném, kdo by mně poradil, kam se obrátit, kdyby to píchání začalo doopravdy. Ve škole je prázdno, všichni jsou pryč, rozhlédl jsem se kolem sebe a viděl váš závod. Stejně tu teď asi budeme brzy častými hosty. Tam mně poradí — řekl jsem si a tak jsem sem vlezl. Po řeči poznal tvůj pan manžel okamžitě, kterou vodou mne křtili, řekl, že mluvím stejným přízvukem jako ty — já jsem se na tebe zeptal, netuše, kdo jsi — a tak jsme došli na tebe — !“

„Nezklamal tě Pepa s tou radou?“ zeptala se Kamila s úsměvem trochu roztržitým, protože bylo úžasné, s jakou silou se na ni valila minulost při pohledu do Klegovy tváře. Ten ztracený domov daleko, žhavé letní večery uprostřed voňavých luk — celá hromada mladých veselých lidí včetně s tímto velikánským člověkem — jak se vždycky s Ondřejem šikovně ztráceli, aby jim unikali a byli sami! Zase Ondřej — honem, honem zpátky!

„Výborně mně poradil. Prozradil mně, že jste to vyřešili odjezdem do nemocnice, udělám to také tak. Jsme sami, já s mrňaty zacházet neumím — leda bych je svýma neohrabanýma rukama zamačkal! Dobrá nemocnice je také vždycky záruka, že to jakžtakž dobře dopadne. Tak jsme se domluvili, že pojedete s mou ženou spolu! No víš, Kamilenko,“ řekl, upřímně dojat, oslovuje ji tak jako kdysi, když byla maličká, „ta náhoda, že jsme se stejně brali a že budeme mít stejně rodinu!“

„No vidíš“, usmála se Kamila trochu pokřiveně. Rozhodli, domluvili — bez ní, o kterou se přece jednalo. Josef tedy prosadil svou, věděl, že Kamila neřekne v přítomnosti cizího člověka nic a že než dojde nahoru, smíří se se vším.

Co také jiného?

Poslouchala mlčky, jak si ještě oba manželé a nastávající tátové povídají, neušel jí něžný tón, který se vždycky chvěl v Klegově hlase, když mluvil o své ženě. Potom je Klega opustil, když je znovu ujistil, jak je rád, že tu Kamilu našel a že rád i vyřídí své ženě Kamilin vzkaz: těším se, že budu mít kamarádku!

Po jeho odchodu bylo v krámě chvíli ticho.

Kamila si roztržitě hrála hračkou, která ležela mezi jinými v dosahu ruky na rohu pultu. Byla v myšlenkách daleko odtud, nejen na kilometry, ale i na roky zpátky, myslela na hubeného a dlouhého Metoda, který byl doma druhý z mnoha dětí a musel proto vždycky a všude ustupovat, protože první si zachoval právo výjimečnosti a po Metodovi jich bylo zase pět nebo dokonce šest. Vypadal proto vždycky tak nějak komicky nešťastně, klátil se na dlouhých nohách směšně melancholicky, byl takový trochu těžkopádný dobrák, kterého vždycky všichni využitkovali. Podle jeho vlastních nářků ho však nikdo nikdy neměl rád — a bylo to i trochu pravda. Jakživ žádné děvče s Metodem nechodilo, leda jako s kamarádem svých lásek, dělaly si z něho naopak tajemníka své lásky k jinému, posílaly po něm vzkazy a Metod se se vztekal, ale udělal, co chtěly. Když se houfec mládeže na schůdkách kašničky dělil po dvou a dvou a tak se i rozprchával, zůstal obyčejně jako poslední a lichý Metod. Zkrátka, Metod byl vždycky jenom kamarád a nikdy láska — těžko říci, byla-li vina v něm samém nebo jak se to stalo, když nebyl ošklivý, ani nevlídný — naopak, měl krásné zuby a vzrostlou postavu. Nu — dá pánbu, myslela si Kamila, že našel jinde, oč byl doma okraden — usmála se do myšlenek a vrátila se do přítomnosti, aby si uvědomila aspoň konec Hrabovy řeči, která jí dosud hučela kolem uší nevnímána:

„— dal jsem mu za pravdu, že rodička vyžaduje plno péče a dítě také — zvlášť v noci. Já bych se od spaní neudržel a Verunka jde domů, kdo by ti posloužil — je to proto nejlepší řešení.“

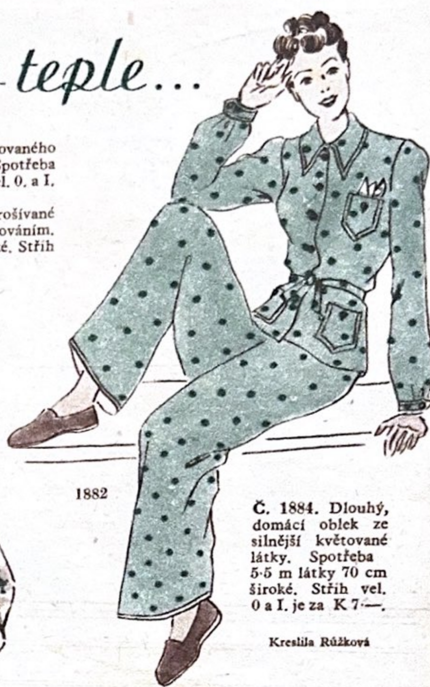
„Ano —“ řekla Kamila poslušně, vrátila se nahoru a začala si docela resignovaně skládat věci, které bude nutno s sebou do nemocnice vzít.

Vyslechla druhý den potom se slabým povzdechem Hrabovo vyprávění, že už s panem učitelem Klegou všecko telefonicky v nemocnici vyjednali, že dostanou obě paní pokoj společně, aby jim nebylo s[illegible] A potom

Doma v teple…

Č. 1882. Praktické pyžama z tečkovaného nebo jednobarevného flanelu. Spotřeba 4·5 m látky 70 cm široké. Střih vel. 0. a I. je za K 7·—.

Č. 1883. Teplý župan ze silné prošívané látky, zdobený v krajích stepováním. Spotřeba 4·5 m látky 70 cm široké. Střih vel. I., II. a III. je za K 7·—.

1882

1883

Č. 1884. Dlouhý, domácí oblek ze silnější květované látky. Spotřeba 5·5 m látky 70 cm široké. Střih vel. 0 a I. je za K 7·—.

Kreslila Růžková

1884

1885

1886

1887

Č. 1885. Župan z jednobarevné vlněné látky nebo barchetu, zdobený barevným hedvábím. Spotřeba 4·5 m látky 70 cm široké a půl m látky na ozdoby. Střih vel. I. a II. je za K 7·—.

Č. 1886. Teplý kabátek na noc, zhotovený ze zbytku flanelu (světlé části) a ze zbytku lavablu, který podložíme a prostepujeme do čtverců. Spotřeba 1·20 m lavablu a půl m flanelu. Střih vel. I. a II. je za K 5·—.

Č. 1887. Noční kabátek z kvítkovaného flanelu, který má nabírané rukávy a v pase je nařasen do širšího pruhu látky. Spotřeba 2 m látky 70 cm široké. Střih vel. I. a II. je za K 5·—.

Střihy obdržíte v Evině závodě, Praha II., Jindřišská č. 5.

se slabým ostychem dořekl Hraba, že ji Klegovi vezmou hned s sebou, až pojedou, takže Hrabovi odpadne starost, kdo ho v obchodě zastoupí, protože den nepřítomnosti znamená skoro vždycky finanční ztrátu.

Neříkala nic, mlčela, ačkoliv by si byla přála, aby právě teď v takovém okamžiku, kdy se má splnit její nejhoroucnější sen, vlastní dítě, zapomněl Pepa na cifry a účty, aby byl trochu víc citovější — ale to se stejně nedalo rozkázat.

Noc před odjezdem špatně spala.

Nevěděla, jestli se jí to zdá, nebo je pravda, že takový krok znamená pro ženu přece jen určité nebezpečí — což, kdyby se sem nevrátila? Rozhlížela se teskně pokojem, který už měla tak ráda, vnímala citlivě a zostřeně zvuky, které už tak dobře znala, zvuk kroků po dláždění náměstí, klepnutí dveří tu a tam; maminka, které by teď tak potřebovala, se jí objevila v představě, div k ní nahlas nevzlykla, otec i ztracený domov ve vzdáleném malém městě.

Usnula až k ránu a byla docela pobledlá, když si chystala poslední věci i odpoledne, když se pro ni stavili Klegovi, aby ji odvedli s sebou.

Paní Klegová byla hezká jako obrázek, Kamila jí nehádala víc než dvacet let. Byla plavá, něžná, svému manželu sotva po ramena. Opravdu hezká, plachá, svému muži neskonale oddaná. Stiskly si srdečně s Kamilou ruce a oběma bylo lehčeji, že nejsou na tom vážném kroku k mateřství samy. Kamile bylo zase jenom trochu líto, že si Klega svou mladou ženu šetrně a něžně vede, kdežto Hraba se soustředil na přehazování Kamilina kufříku z ruky do ruky a místo myšlenek na její nastávající těžkou chvíli vykládal Klegovi dlouze, v čem se ho bude týkat nová daňová reforma.

Malé venkovské nádraží bylo skoro prázdné. Vlakem, který si vybrali, jezdívalo málo lidí, také začínaly nejpilnější polní práce. Zatím co Hraba s Klegou obstarávali jízdenky, dívala se Kamila zamyšleně na zašlou červeň cihel nádražní budovy, hněď trochu oprýskaných rámů, bílé záclonky na oknech paní přednostové a hořící hlavičky rudých pelargonií před nimi.

Jak se sem vrátím? říkala si.

Když vlak přijel a Klegovi nastoupili, políbil Hraba Kamilu na ústa, pak se sklonil rozčileně k její ruce, políbil ji a zašeptal: „Tak aby to byl chlapec, Kamilo —"

Potom vzhlédl a pravděpodobně postřehl stín zklamání v očích Kamily, zklamání z loučení tak chladného, protože rychle dodal: „A samozřejmě abys byla zdráva — to víš, že na tebe budu myslet!"

„No —" usmála se a honem se obrátila, protože se jí do očí náhle hrnuly slzy, docela bezdůvodně přece.

Vystoupila do vozu a vešla dovnitř, přistoupila k oknu, u kterého se usadili Klegovi a pokynula Hrabovi. Dívala se ještě, jak ustupuje, protože přijížděl protisměrný vlak, s kterým se tady jejich na jednokolejné trati musel křižovat.

Supící parostroj jí vyhlídku na muže brzy úplně zakryl, potom však přijíždějící vlak pomalu přejel, zastavil a vzduchem se rozlehlo signální hvízdnutí k odjezdu vlaku Kamilina.

Lidé ze zastavujícího vlaku zatím vystupovali a pomalu se trousili k východu. Kamilin vlak se pohnul a Hraba na nástupišti vytáhl kapesník. Zamával a řekl trochu uražené: Pardon! vysokému člověku, který šel proti němu tak zamyšleně, že div Hrabu neporazil.

„Pardon —" pronesl cizí pán omluvně, uhnul a mimoděk se podíval směrem, kam předmět jeho nechtěného útoku mával.

Slunce mu zasvítilo do očí, snad proto si je zaclonil rukou a zastavil se ztrnule, aby lépe viděl ženskou tvář v okénku pomalu se rozjíždějícího vlaku, tvář pod rámcem širokého slaměného klobouku, který vrhal stín na její oči a usmívající se rty.

Ruka s bílým kapesníčkem, který mával v odpověď tomu bílému šátku na nástupišti, se ještě chvíli třepetala na tmavém pozadí vagonu jako poraněný motýl. Pak se vlak stočil.

Ale Ondřej Charvát, který užasle stál vedle mávajícího Hraby, rozpoznal naprosto přesně, že ta krásná ženská tvář ve stínu širokého klobouku je tvář Kamilina, tvář, tak zvolna se ztrácející a zmenšující...

Teď se vlak ztratil zcela, vjel do lesa a zbyl z něho jen postupující pruh šedých vln kouře nad vrcholky stromů.

Ondřej se obrátil a prudce zadíval na člověka vedle sebe, kterému patřilo Kamilino mávání. Kdo by to byl jiný, než její muž?

Srdce se mu sevřelo, když se díval do chladných šedomodrých očí a na úzké, trochu kruté rty v tváři, která měla spokojený výraz sebevědomého člověka, jemuž se dosud v životě dařilo všecko podle přání. Tak toto je Kamilin muž — říkal si Ondřej žhavě a díval se, jak ten člověk zvolna odtrhuje oči od lesa, nad kterým se rozplynul kroužek dýmu. Kamilin muž — teď se obrátil a vycházel ven z nádražního nástupiště, pořád ještě klobouk v ruce. Teprve za vrátky, kterými se nádražní prostor odděloval od lipové aleje asi k městu, si důležitě a pozorně klobouk nasadil, zasunul šátek do kapsy a rozešel se směrem, kam se před ním trousili lidé z nádraží.

Jistě nevěděl, že Ondřej Charvát jde za ním. Možná, že by se byl uraženě obrátil a změřil si opovážlivce. Ale možná, že by ho politoval, kdyby věděl, jak trpce se Ondřej sám sobě posmívá.

Co si sliboval od toho, že sem jel? Že místo jména železniční stanice, kam jet měl, řekl úředníku u pokladny název této staničky, počkal, až mu úředník lhostejně vypočítá kilometry a stanoví cenu přímé jízdenky? Mnoho si nesliboval — ale nemohl za to, že se v něm všecko vzbouřilo proti představě, že uštvaný a unavený člověk, nabitý věčnými recepty a léky, má zase hned v první den dovolené vstoupit do prostředí léků a desinfekcí, bílých plášťů a lidských tragedií v sanatoriu, kde dlela jeho duševně nemocná žena? Nic si nepředstavoval, neměl žádného nároku na to, aby šel někam, kde by Kamilu našel a řekl jí aspoň: „Jak se máš?"

Ale přece aspoň jí být blízko, aspoň se podívat, jak vypadá, žena jiného, je-li dál tak šťastna, jako ji viděl posledně, anebo ji soužití s mužem rozčarovalo. Aspoň šlápnout na dláždění, po kterém ona chodí se svým štěstím, aspoň se podívat do oken, které otvírá —

Teď Kamila odjela. Osud byl ošklivý, Kamila odjela, odjela vlakem v tu vteřinu, kdy Ondřej vystoupil. Nemělo to být?

Ondřejovi nezbude než nucená už teď zastávka v maličkém městě, které bez Kamily nemůže znamenat nic.

Člověk v šedivých šatech, kterému patřil Kamilin pozdrav na rozloučenou, se mu teď ztratil s očí. Ondřej zaváhal, vrátil se do čekárny malé stanice a našel si příští vlak. Hodinky mu řekly, že se ještě třikrát otočí veliká rafička kolem dokola, než ten vlak odjede. Vyloudal se proto znovu z nádraží a šel dál lipovou alejí do města.

Cesta napřed prudce sestoupila dolů, lemována po obou stranách řadami nízkých přízemních domků, všech na jedno kopyto: dvě okna, dveře, dvě okna. Potom se zase prudce zvedla a vyrovnala se do náměstí, za kterým se kdesi v pozadí panoramatickv zvedala kostelní věž a budova zámku v samé zeleni.

Nikde člověka — malé náměstí spalo v dusném klidu žhavého odpoledne.

Přízemní domky, sem tam patrový, v rohu budova školy. Lhostejně šly Ondřejovy oči po oknech těch domů, když ho najednou na tom nejhezčím z nich udeřil nápis: Josef Hraba.

Hrabová se Kamila teď jmenovala, to věděl dobře, i to, že mají obchod. Toto tedy, ten hezký, nový dům, je teď její domov.

Trochu dojatě se díval Ondřej na modře lakované výklady skříní v přízemí a na široká okna prvního patra. To je tedy Kamilin domov!

Loudal se pomalu blíž, dívaje se do otevřených oken, za kterými nehnutě visely světlé žaluzie. Pak se zahleděl níž, do skel výkladů, za nimiž, stíněny shrnovací pruhovanou střechou, ležely modré a růžové drobnosti pro novorozeňata, čepičky, kabátky, hedvábná pokrývka na kočárek s vyšívaným povlakem, něžné šatičky pro starší děti, po straně hračky, panenky, medvídci, chrastítka, v hromadě na sebe navršeny krabice s různými hrami.

To je prostředí, ve kterém žije Kamila. Věci pro děti, které ona tak milovala, že se jen pro možnost mít vlastní dítě vdávala.

Má je už?

Tehdy bylo na cestě — třeba ano.

Ale v tom okénku byla sama —

Obchod — jak snadné je přesvědčit se o tom!

Bez uvažování, zcela náhle udělal Ondřej další krok a vzal za rukověť moderních skleněných dveří, které pod tlakem jeho ruky povolily.

Octl se ve veliké, vzdušné obchodní místnosti s moderní malbou stěn v modré a růžové barvě, s pultem, který byl vlastně zasklenou výstavní skřínkou a zase tam ležely věci, které Kamilu přitahovaly a kterých Ondřej nikdy nebude potřebovat pro sebe — samé dětské věci. Uprostřed, nad otevřenou krabicí něžné soupravičky s krajkami trčela roztomilá hračka, bílý lední medvídek s moudrýma očima a růžovou stužkou pod krčkem. Nikdy takové Ondřej neviděl. Obyčejně bývali medvídci pro děti hnědí. Tento byl bělounký a růžová stuha mu nesmírně slušela.

Pokračování příště.

VĚRA LORENCOVÁ

Touha

ROMÁN ČISTÉ LÁSKY

4. pokračování.

Tedy jsi přišel, Micaelo — ach, já vím, že ne proto, žes to tehdy slíbil. Nebo jsi přece nezapomněl a snad právě v této chvíli myslíš na české děvčátko, kterému jsi kdysi poslal z tak veliké dálky koš zlatých růží —

Cítila, že se lehce chvěje. Micaelo — poznáš mne?

Učinila několik kroků k němu a muž pomalu obrátil hlavu a pohlédl na ni.

Vteřina, dvě, snad pět, snad více. Díval se na ni široce rozevřenýma očima bez pohnutí. Jako by mu ji náhle sladký jas soumraku vykouzlil ze vzpomínek a touhy. Staša.

To děvčátko s plavými vlásky a přece ne už ono. Mladá žena se zářícíma očima a líbeznými ústy, tak, ano tak, jak věděl, že jednou bude vypadat, dokonalá, sladká žena.

Přistoupila blíž a vztáhla k němu ruku, zlatý kroužek na jejím prstě se ostře zatřpytil. A uviděl, jak se její rty chvějí a uslyšel tichý, tolika lety vytoužený hlas: „Micaelo!“

Ještě okamžik a pak se muž náhle obrátil, sklonil lehce hlavu k pozdravu a rychle odcházel.

Staša zůstala stát dívajíc se za ním a tváře měla bílé studem a bolestí.

A pak, jako by se probudila, spěchala dále, utíkala skoro a cítila, jak ji v očích pálí slzy.

Byl to otřes, jaký ještě nezažila a který ji zasáhl na nejcitlivějším místě. Nepocítila dosud tak hluboké pokoření, tak bezměrné zranění do nejčistšího citu.

Nemohla o tom přemýšlet a rozebírat a hledat důvody a omluvy.

Cítila jen palčivou, nesnesitelnou, pokořující bolest.

Po prvé za celý život se kdosi přiblížil tak blízko, až ostří jeho zranění ji celou proniklo.

Přišla domů nesmyslně bledá a po prvé před Richardovým příchodem použila trochu červeně. Jednou mu řekne o dnešním setkání. Ale ne dnes a ještě ne zítra.

Ještě před několika hodinami bylo Micaelovo jméno vzpomínkou na nesmazatelně krásné chvíle. Od tohoto okamžiku znamenalo ohlas prudkého zranění, zakrylo clonou všechno dávné přátelství.

Druhý Micaelův koncert byl vyprodán. A na třetí, poslední, Staša odmítla jít.

Richard, zaplavený zase až po krk prací, novými případy, a únavou si toho nepovšiml. Jméno, před kterým měl před několika týdny neurčitý pocit strachu, již zevšednělo a zlhostejnělo.

Slyšel je již příliš často a usmíval se, když slyšel Alenino nadšení.

Nevynechala jediný koncert. Staša viděla, že se Alena mění, že je krásnější a mladá jako onoho odpoledne, když si toho všimla po prvé.

Ale měla ji příliš ráda a příliš ctila její mlčení. Bude-li toho třeba, Alena se jí svěří. Neměla v sobě nikdy lačnou zvědavost po tajemstvích a nejvnitřnějších citech druhých.

A když jí Alena jednoho dne přinesla pozvánku od známých, kteří pravidelně měsíčně pořádali malý večírek pro vybraný kruh přátel, přijala je a nepovšimla si Alenina zmatku.

Život už i Stašu naučil mlčení a úsměvu nad neklidem lidí, kteří jí byli nejblíže.

VIII.

Večer

„Alenko, dnes budeš tou nejkrásnější ze všech,“ řekla Staša s úsměvem.

Byla již dávno hotova a pohlížela vesele na mladou ženu, která si pečlivě upravovala tmavé vlasy kolem skrání a jejíž tváře dnes hořely mladým a okouzlujícím ohněm.

Alena byla vždycky elegantní, s klidným a osobitým vkusem a oblékala se pečlivě jako všichni lidé, které povolání přivádí neustále do styku s mnoha lidmi.

Oblékala se tak, jako dělala všechno, střízlivě a půvabně, ne pro krásu a přitažlivost, ale pro vrozený smysl pro krásu.

Ale dnes to nebyla obvyklá Alena v tmavých jednoduchých šatech, střízlivě učesaná, se sotva postřehnutelným šperkem.

Byla oděna černě, ale její šaty byly malým krejčovským zázrakem, šňůra perel svítila na černém hedvábí a neobyčejně slušivý účes odhaloval růžová ouška s dvěma svítivými kapkami briliantů. Byla slabě nalíčena, oči se jí třpytily a na štíhlé ruce, jejíž citlivost a půvab černé hedvábí jen zvyšovalo, zvonil tepaný zlatý náramek. Všechno na ní, od drobných střevíčků až k malému kloboučku, bylo půvabné a vybraně krásné.

„Myslíš?“ zeptala se, ale v jejím veselém tónu bylo rozechvění a Staša si všimla, že štíhlé ruce, zapínající hebký kožich, se lehce chvějí.

„Opravdu,“ řekla poctivě. Oblékla si plášť a pohlédla lhostejně na svůj obraz v zrcadle. Neviděla Alenin pohled, který přejel s pátravostí téměř bolestnou její růžovou mladičkou tvář, její úsměv a dlouhé, dětsky ohrnuté řasy nad smavýma očima.

Nepřipravovala se nijak na tento večer, který sliboval být právě takový jako všechny ostatní a přece Alena věděla, že se k ní obrátí všechny oči až vejdou. Protože ani ta naprosto klidná a skoro lhostejná mysl nemohla oslabit zář a půvab jejích dvaceti let, nemohla ubrat lesku jejím vláskům a kouzla jejím rtům.

„Richard se omluvil, přijde později a raději bych na něho počkala,“ povzdychla, otvírajíc dveře. „Ale nechci ti pokazit večer — je něco — bude tam dnes někdo, pro koho jsi tak krásná, viď?“

„Snad, Stašo.“ Neřekla víc a Staša se dál neptala. Přála si celým srdcem, aby se Aleně splnil její sen a aby dosáhla čehokoli po čem toužila.

Mlčely obě cestou, každá zaměstnána svými myšlenkami a když vůz zastavil, usmály se na sebe stejně provinile.

Hostitelka, která je uvítala, se Staše dnes zdála slavnostnější než kdy jindy.

Její manžel byl bývalý diplomat a paní Ellen se po ukončení jeho kariéry nechtěla vzdát společenského života, který byl pro ni životní nutností.

Byla dosud velmi krásná, nesmírně duchaplná a chytrá a utvořila brzy kolem sebe vybraný kruh přátel. Její společnosti přinášely vždycky něco nového a bylo vyloučeno, aby se pozvaní nudili.

Paní Ellen nějakým kouzlem pro ně vždycky získala něco, co učinilo večírek požitkem a nestalo se ještě, aby pozvánka — po které mnozí toužili marně a jež byla jakýmsi zlatým klíčkem ke společnosti vůbec, byla odmítnuta. Byla tu příležitost spatřit nejoblíbenější umělce, poslechnout si úryvek z chystané knihy známého autora, vždycky něco hodnotného a přitažlivého.

Staša si našla přívětivý koutek mezi několika známými, chroupala spokojeně výtečný zákusek ke svému čaji — ani pět let ji nenaučilo pít cocktaily — a sledovala Alenu, zvědava na muže, který ji tak proměnil. Ale nalézala jen známé tváře a Alena se usmívala stále stejně.

A potom se paní Ellen usměvavě obrátila ke svým hostům.

„Drazí přátelé, na dnešní večer jsem vám uchystala překvapení, kterého jsem dosáhla jen velmi těžce. Host, který právě přišel, dosud nevyhověl žádnému pozvání a jsem šťastna, že právě mě se podařilo jej přemluvit. Prosím!“

V místnosti nastal slabý šum, když sluha otevřel dveře. A potom nastalo ticho, když se ozvaly venku kroky a vysoký muž stanul ve dveřích.

Staša pozdvihla oči, upřímně zvědava. Lidé kolem se náhle hlasitě rozhlučeli a shlukli se kolem hostitelky a nově příchozího.

Staša zůstala sama na svém místě. Byla velmi bleda, když pomalu pokládala šálek na maličký stolek.

Ach, mohla si to myslit, mohla tušit, kdo bude tím triumfálně ohlášeným hostem. Mohla tušit, kdo je dnes nejpřitažlivějším člověkem společenské Prahy.

Micaelo — ovšem, Micaelo.

Nepohnula se a dívala se jak se muž slabě usmívá a jak podivuhodně se změnily ženy, kterým ho Ellen představovala. Zpozorovala již kdysi, před pěti lety, jak úžasnou moc má nad lidmi a nad ženami zvláště.

Slyšela obdivné výkřiky pronášené v různých jazycích a náhle se začala slabě usmívat.

Ach, Micaelo! Teď už vím, proč máš ten stín v očích, proč je v tvém úsměvu směs pohrdání, přesycenosti a lhostejnosti. Ubohý, příliš obdivovaný Micaelo!

Snad se bál, tehdy, před několika dny, že i já na něho vychrlím to směšné zaříkání, mistře, ach, mistře!

A zároveň ucítila znovu vlnu zahanbení a pokoření, za sebe i za ty usmívající se ženy tady. Vstala a pomalu procházela místností kolem hlučící skupiny ve středu, která se seskupila kolem Micaela jako mušky kolem světla.

Napíše Elleně omluvu a odejde, teď si toho nikdo nepovšimne.

Ale právě v tom okamžiku paní Ellen vzhlédla a vztáhla k ní ruku.

„Dovolte, abych vám představila paní Trojanovou, choť našeho nejlepšího chirurga! — Hrabě di Lazzara!“

A tak si náhle opět stáli tváří v tvář.

Jako kdysi, jako před několika dny. Ale tentokrát ve Stašiných očích nebyla záře.

Pomalu vztáhla ruku, s chladným malým úsměvem. A pak Micaelo di Lazzara učinil něco u něho velmi neobvyklého, sklonil se hluboko nad podanou ručkou a políbil ji.

„Paní Trojanová a já se známe velmi dlouho,“ řekl k Elleně. „Snad se na mne ještě pamatujete, Stašo?“

Mladá žena pozdvihla nevěřící oči a uviděla známý, drahý pohled černých očí, díval se na ni upřeně, s podivným smutkem.

Přikývla, zatím co jí červeň stoupala do tváří. V příští chvíli vstoupil někdo mezi ně a Micaelo se ocitl opět v dešti slov, úsměvů a otázek.

Paní Ellen se šťastně usmívala, dnes se opět podařil jeden z jejích neuvěřitelných triumfů. Věděla, že teď již nemusí mít starostí o průběh večera. Micaelo se slabě bránil návalu proseb, ale ovšem, že podlehne.

Jedna z přítomných, mladá žena cizího vyslance, se nabídla, že ho bude doprovázet a bylo těžké odmítnout její prosbu.

V místnosti se náhle rozhostilo naprosté ticho.

Staša, docela vzadu za hradbou lidí, sepjala křečovitě ruce.

Znala píseň, kterou teď Micaelo zpíval, zpíval ji tehdy na malém „pikniku na moři“, když řekl: „Smím být přítelem jako Alena?“

Byla to sladká a trochu melancholická milostná píseň, znala zpaměti něžná italská slova. Když přivřela oči, zdálo se jí, že je opět na malé loďce pod štědrým italským sluncem, jehož paprsky se lámou a hoří ve vlnách.

Proč ses dnes přiznal k dávnému přátelství, Micaelo, když ještě před několika dny ses obrátil a odešel jako naprostý cizinec? Proč ses teď na mne díval tak podivně, tak hořce a bolestně?

K čemu všechny tyto zraňující proměny? Bylo by lépe, kdybys nikdy nebýval přišel.

Píseň tiše doznívala, Staša se upřeně dívala kamsi před sebe a neviděla Aleninu napjatou a bledou tvář, ani Micaelovy oči, které na ni byly pevně upřeny. Trhla sebou, když vybuchl frenetický potlesk, ale sama se k němu nepřidala. Bylo jí ulehčením, když k ní přistoupila panská a oznámila jí, že je volána k telefonu.

„To jsem já, Stašo,“ hlásil se Richard. „Zdržel jsem se a nebudu moci přijít za tebou. Hněváš se?“

„Ne, Richarde, naopak, jsem trochu unavena a odejdu za chvíli.“

„Mrzí mne, miláčku, že tě vždycky nechám samotnou, ale opravdu nemohu jinak.“

„Ale to je v pořádku, drahý. Odjedu za chvíli a pošlu ti vůz k sanatoriu. Na shledanou.“

Zavěsila a obrátila se. Telefon byl v hale, v tuto chvíli naprosto opuštěné.

Ze salonu sem zazníval hovor, smích a cinkot sklenek.

Byla skutečně unavena a nepřála si nic víc než být opět v bezpečném klidu svého domova.

„Stašo,“ řekl kdosi za ní tichým, prosebným hlasem. Prudce se obrátila.

Micaelo stál za ní. „Stašo, nemáte pro mne jediného slova?“

Jeho hlas zněl velmi tiše a unaveně.

Staša pozdvihla hlavu malým, klidným pohybem a slabě se usmála.

„Vítám vás v mé vlasti, hrabě di Lazzara.“

Viděla, jak se jeho tvář napjala, jako by ho byla udeřila.

„Přijal jsem dnešní pozvání jenom proto, že jsem doufal, že vás tu spatřím,“ řekl po vteřině. „A když jsem podepisoval smlouvu na zájezd do Čech, myslil jsem na slib, který jsem vám kdysi dal.“

Ach, jak pravdivě zněl ten známý, milý hlas! A Staša se z chladné, dospělé ženy stala náhle děvčátkem z dávného italského pobytu a když k němu pozdvihla tvář, byla v ní všechna něha, smutek i výčitka, které v této chvíli cítila.

„Nerozumím vám, Micaelo. Musel jste mne poznat, když jsem vás před několika dny potkala. Měla jsem takovou radost z toho shledání — a vy jste odešel téměř bez pozdravu, jako nejlhostejnější cizinec. Jak mám dnes věřit vašim slovům? Proč jste to učinil?"

Přistoupil k ní a vzal její ruce do svých.

„Odpusť mi, dušinko," řekl a teď to byl ten známý, drahý přítel Micaelo, se svým dávným úsměvem a něžným hlasem. „Nemohu ti říci, proč jsem to učinil. Chtěl jsem — ach, nezáleží na tom. Odpusť mi to. Dnes jsem sem přišel jenom za tebou. Jsem tak šťasten, že tě opět vidím. Jsi stále krásnější a stále jsi ještě malou dívenkou, dušinko."

Se Staši náhle spadla všechna únava, zdálo se jí, že se hala kolem ní naplnila světlem.

Znala ten pocit — vždycky to cítívala, když byla s ním.

„Věříš mi, dušinko?" opakoval muž tiše.

Pozdvihla k němu oči, ty smavé, líbezné oči, které Micaelo po pět let nemohl zapomenout, které se na něho usmívaly ze stínů pokoje, o kterých se mu zdálo a po kterých tolik toužil.

A lehoučce se usmála, ručka v jeho se slabě pohnula a udýchaný, šťastný hlásek Staši Gronovské, holčičky se zlatými copy, řekl horoucně: „Věřím, Micaelo!"

Zasmál se, bílé zuby mu zasvítily známou, oslňující řádkou v osmahlé tváři a přitiskl její paži k sobě.

„Ale teď se Stašo nevrátíme přece zpátky? Mám ti toho tolik co říci. Co jsi dělala po všechna ta léta? Jsi — šťastna?"

„To je příliš mnoho otázek najednou," zasmála se Staša a poslušně usedla naproti němu do velkého křesla. Ale nemyslíš, že budeme strašně nezdvořilí ke všem těm lidem, kteří tě tolik obdivují?"

„Nechť si myslí, co chtějí. Nezáleží mi na tom ani za mák. Teď jsi tu ty!"

Jak krásně, mile to znělo, to zapomenuté ty! Ty, dušinko —

Jako by se svět proměnil a vrátil se zpět do kouzelných týdnů před pěti lety, teď tu nebyla společnost, která je bude postrádat a velmi pravděpodobně kritisovat, ani Alena, ani Richard, byly tu desítky „vzpomínáš a pamatuješ", vzpomínky, které jim oběma po léta plnily mysl.

Staše planuly tváře a její jasný smích zazvonil každou chvíli, snad ještě nikdy, za celých pět let nebyla tak veselá a proměněná.

Muž na ni pohlížel zářícíma očima, nemohl se nasytit pohledu na ni, jejího smíchu, její krásy.

Ach, dušinko, kdybys tušila, co mne tento večer stál! Kolik muk a touhy a sebezapření, kolik snů, smutku a bolesti!

Kolikrát jsem tě viděl před sebou a divoce nenáviděl toho neznámého, který mi tě vzal, kolikrát jsem byl rozhodnut odjet za tebou a kolikrát jsem couvl.

Nikdo mi tě nemohl nahradit. Žádné oči nejsou tak jasné jako tvoje, žádná ústa tak čistá a milostná.

A ještě ten nedávný večer před několika dny —

Ale teď, teď jsi tu se mnou. A jsi šťastna. Dušinko, mohu tak zřetelně číst ve tvé tváři, tolik mi dáváš svýma rozzářenýma očima.

Kolikrát asi během toho neznámého manželství ses tak zvonivě, blaženě smála, dušinko?

Ach, teď jsi tu se mnou a já jsem rozhodnut, já už jsem dobojoval a nic mi už nezabrání —

Někdo vešel za nimi do haly a stanul za Stašiným křeslem, vysoká tmavovlasá žena s temnýma očima a velmi bledými tvářemi.

„Postrádáme vás," řekla tmavým altovým hlasem, velmi tichým a ovládnutým. „Tebe, Stašo, i vás, hrabě di Lazzara." Usmála se do Stašiny vylekané tváře. „Nemyslíš, že jsi velmi sobecká, miláčku? Celá společnost se ptá, kde je mistr di Lazzara a tys jej tu zajala pro sebe."

„Lituji," řekla Staša a Alena našla zcela nový, šťastný a bezstarostný tón v jejím hlasu. „Bylo to opravdu hrozné ode mne, že? Zdalipak mi odpustíš, Micaelo?"

Zasmáli se na sebe jako dvě děti, které jen samy znají svůj soukromý žert.

„Myslím, že je to má vina. Já jsem tě tu zajal pro sebe," usmál se Micaelo.

„Musím se tam opravdu vrátit?" obrátil na okamžik k Aleně oči. Jenom na okamžik, v příští chvíli se již obrátil ke Staše, ale Alena dosud cítila jeho pohled jako dotek ohně.

„Nezbývá vám nic jiného," řekla a pokusila se o úsměv.

Jak byli zaujati sami sebou, neviděli ji ani, když přicházela —

Slyšela Stašin smích a zdálo se jí, že jej neslyšela nikdy dříve, že nikdy ani v nejšťastnějších chvilkách s Richardem tak nezazněl. Ach, bože, dej ať se mýlím! Netrestej nás za to, že jsme tehdy vzali její osud do svých rukou. Chraň ji — a nás!

„Já se již nevrátím," řekla Staša. „Napíši tu pěknou malou omluvu pro Ellenu a odjedu. Stejně jsem to chtěla již prve udělat — slíbila jsem Richardovi, že mu pošlu vůz. Na shledanou, Micaelo!"

„Ty již odcházíš?" řekl muž rychle. „Smím tě doprovodit?"

Alena odvrátila tvář, planoucí prudkým ruměncem.

Mýlím se, musím se mýlit! Nemohla jsem teď opravdu vidět v jeho očích ten pohled, nebyla to pravda!

„Ne, Micaelo, musíš tu zůstat. Jistě se ještě uvidíme." Podala mu ruku a on se sklonil a políbil ji.

Staša se obrátila, usmála se na Alenu, napsala spěšně několik řádek a odcházela. Micaelo se za ní díval, zapomínaje docela na ženu po svém boku.

Trhl sebou, když uslyšel její tichý hlas. „Vrátíme se, hrabě di Lazzara?"

„Ovšem, ano," řekl a zdvořile šel za ní k hlučnému pokoji.

Když se toho večera Richard vrátil, čekala na něho Staša jako obvykle dole v hale. V místnosti byla tma, rozsvítil a Staša pomalu obrátila hlavu ke světlu. Často tak sedávala ve tmě, ale jemu se zdálo, že dnes byly její myšlenky daleko vzdáleny, že ji cvaknutí vypinače vytrhlo z dalekých myšlenek.

Jen vteřinu, než si uvykla na světlo, zahlédl v její tváři záblesk něčeho nového. Něco se stalo v jeho nepřítomnosti, do jejího života vniklo cosi nového. Veliká láska bývá vždycky tak jasnozřivá.

Sklonil se nad ní a políbil ji. Staša viděla v nemilosrdném elektrickém světle jak je jeho tvář prošedlá, unavená — stará. A na okamžik uviděla vedle ní napjatou mladou tvář Micaelovu, oslnivou řadu zubů v pyšném úsměvu, jiskrné oči.

Richard nosil brýle v poslední době. Ale ten kontrast ji právě naplnil něhou k němu, každá vráska, každý stín únavy v té tváři dával svědectví dlouhých hodin práce a nadlidského úsilí o zachování životů druhých.

Usedl naproti ní a natáhl dlouhé nohy před sebe. Přivřel oči a zhluboka dýchal.

„Jsem tak unaven," řekl po chvíli. Díval se upřeně na ni, pohled na líbeznou mladinkou ženu mu byl vždy znovu osvěžením a úlevou. „Nehněvala ses, že jsem za tebou nepřišel?"

Potřásla hlavou. „Ne, drahý, jak bych mohla? Ale mrzelo mne, žes tam nebyl, právě dnes. Byl tam Micaelo — Micaelo di Lazzara."

„Tedy ses s ním přece setkala," řekl muž a usmál se na ni.

Staša nechtěla jít na jeho koncert, za několik dnů ten člověk odjede — kdo zařídil toto shledání, jaký mělo smysl?

Věříval kdysi v osud a teď mu ta myšlenka na vteřinu stiskla srdce. Ach, ten odvěký strach unaveného srdce o mladičkou, krásnou ženu! Ta odvěká, nepotlačitelná úzkost o ni, skrytá v každém novém člověku, v tónu hlasu, ve slově.

„Byla bych tak ráda, kdybys ho poznal. Téměř vůbec se nezměnil. Je stále stejný jako býval."

„Poznal tě?"

I kdyby nepoznal, musel by si jí povšimnout mezi ostatními. Ale on nezapomněl, věděl to bezpečně. Staša nebyla z žen, na které se zapomíná.

„Ihned mne poznal. Byla jsem tím sama překvapena. Zapomněli jsme dokonce na ostatní a vzpomínali na staré časy," smála se Staša.

Díval se na ni s bolestnou pronikavostí, teď zase měla stín toho nového ve tváři, ten smích byl vyvolán vzpomínkou na chvíle, které on neznal.

„Škoda, že jsem tam nebyl. Velmi rád bych ho poznal. Soudím-li podle Aleny, která je tvou nejlepší přítelkyní, myslím, že i hrabě di Lazzara je skvělým člověkem."

Naklonil se a přitáhl ji do své náruči. „V tvé blízkosti, mé děvčátko, nemohou být špatní lidé."

„Snad," usmála se. A doložila, pokládajíc tvářičku na jeho unavenou, vyčerpanou tvář: „Ale tys, mezi všemi, můj nejlepší člověk."

Druhý den odpoledne přišel Micaelo sám.

Staša, Alena a Richard seděli společně venku na terase, když děvče přineslo jeho navštívenku.

„Micaelo!" řekla Staša, podávajíc ji Richardovi. „Ach, to je milé od něho!"

Vyskočila a běžela hostu vstříc.

Richard vstal a šel za ní. Zahlédl, jak se Micaelo vztyčuje od její ruky.

Stáli vedle sebe, ozářeni plným odpoledním sluncem.

A Richard věděl, více než kdo jiný, jak dokonalou dvojici tvořili. Ještě nikdy neviděl tak dokonalý pár.

Pokračování příště.

M. SVOBODOVÁ:

Hotel MODRÁ HVĚZDA

filmový románek

X.

Jak se Zuzanka dostala do Miladiny postele • Milada má na plese skandál.

V TU chvíli se Zuzanka i s balonkem sesula s vysoké židle na nižší a odtud s očima vykulenýma sledovala, co se kolem ní děje. Strýc Tobiáš přisunul k Zuzance sklenku a byl překvapen, že Zuzanku nenašel. Teprve Zuzančin vzdech ho uvedl na správnou stopu. Zasmál se od srdce jejímu zmizení a usednuv vedle ní, nabídl jí sklenici s brčkem. Ale Zuzanka již nebyla schopna pít — matným pohybem ruky odmítla. Před očima jí vyvstaly podivné obrazy. Balonek se smějícím se obličejem, který nad ní poletoval, proměnil se ve Vladimírovu smějící se tvář. Dotkl se její tváře a Zuzanka polekaně vykřikla, neboť se jí zdálo, že ji chce políbit. Tobiáš se k Zuzance starostlivě naklonil — Zuzanka zavřela úlekem oči, protože strýc Tobiáš s obludným nosem a smetákovými vousy jí připomněl strašidlo z nějakého divokého snu. Podivné, neskutečné obrazy tančily Zuzance před očima — a na zavírající se víčka snášel se spánek. Pokusila se ještě otevřít oči, zašeptala: „Chci domů."

„Kam?" spěchal s otázkou strýc Mikuláš.

Zuzanka jen s velkou námahou otevřela oči a zašeptala ospale do Tomášova ucha: „Hotel Modrá hvězda". Usmála se líbezně na svého společníka, který ji zdvihl a zpola odnášel; zašeptala jen: „Děkuji." Jak otevřela oči, zahlédla blok s čísly u pokladny. V rozespalosti utrhla jedno číslo a za chvíli se octla se strýcem Tomášem v šatně. Tam položila blok s číslem na pult a hned se o něho opřela přemožena spánkem. Tobiáš jí pomohl do pláštěnky s kapucí. Bylo to nesnadnější, než kdyby oblékal nemluvně, neboť Zuzanka netrefila ani do rukávu a neustále usínala. Upravil jí kapuci, zapnul pečlivě všechny knoflíky a opatrně, jako dítě, které se učí první krůčky odváděl ji ven.

Jirka se Zdenkem nepostřehli Zuzančin odchod. Kouřili drahocenné doutníky a bavili se pozorováním Františka a Milady. Ani tato dvojice nepostrádala Zuzanky. František již zapomněl na půvab Zuzančiných modrých očí a měl oči jen pro Miladu, která opřena o sloup opětovala jeho nadšený pohled. Vzala dokonce Františka za ruku. Neviděli proudící masky, ani tančící páry, sami dva na malém ostrově uprostřed zábavy. Jirka se Zdeňkem hleděli za nimi, když zahleděni do sebe odcházeli.

„To s Františkem se mi nelíbí, ona je upír. Všiml jsi si její chůze, pohybů rukou?" promluvil Jirka.

„Už se chytil," souhlasil Zdeněk, „máme po kamarádovi. Ona je strašně nóbl, kdepak, to není Zuzanka. Kde jen asi je naše Zuzanka?"

Číšník, který vstoupil a zjistil, že láhev je prázdná, zeptal se s úklonou: „Ještě jednu, pánové?"

Jirka se podíval na Zdeňka: Zdeněk se snažil, aby se choval co nejklidněji a prohlásil vysokomyslně: „Zatím ne. Počkejte, až přijde ten starší, silný pán."

Číšník pochopil, uklonil se a odešel.

František s Miladou zatím usedli stranou na opuštěné schody, kam nikdo nezabloudil. Opět hleděli na sebe růžovými skly zamilovaných. Milada přemýšlela o tom, jak je možné, že někdy uvažovala o tom, provdat se za Vladimíra a František spřádal sny o tom, že setkání s Miladou probudilo v něm genia, neboť láska je tvůrčí element. „Uvidíte, že pro vás stvořím velké věci," říkal si v duchu, hledě na ni.

„Dá to velkou práci složit takový šlágr?" ptala se Milada.

František prohlásil radostně: „Někdy vůbec ne. Na příklad teď mi v hlavě zní nejen melodie — ale i slova. Poslyšte.". Tiše prozpěvoval:

> Jsem zamilován
> na první pohled
> do tebe . . .

Milada zbožně naslouchala. Blažilo ji vědomí, že našla obdivovatele své krásy. Bude inspirovat umělce. Prožila již mnohý flirt — ale umělec, to bylo něco zcela nového.

Elegantní limusina klouzala tiše ztichlými ulicemi. Tobiáš, opřený v koutě vozu, držel Zuzanku v náručí. Spala jako po silném uspávacím prášku. Usmívala se líbezně ze sna, neboť se jí zdálo o tom, jak tančí s Vladimírem, ona jediná v celém sále. Vladimír byl v kostymu Pierotta, Zuzanka jako Colombina. Ostatní masky utvořily kruh a hleděly na tančící, tleskajíce rukama do taktu.

„Krásný Pierotte," brebtala Zuzanka ze spaní a strýc Tobiáš, kterému lichotilo toto oslovení, byl dojat. Cítil se pojednou mlád a šťasten. Dojímala ho Zuzančina bezmocnost, její panenský půvab, bílé čílko, modré květy očí, přirozená červeň rtů. Kdyby nebyl starý, opuštěný mládenec, kdyby byl jen o jedno desítiletí mladší, neodolal by a políbil by ji. Byl rád, když vůz zastavil a nebyl vydán na pospas pokušení.

Noční vrátný přiskočil a otevřel dvířka vozu. Nejdřív vyplul z vozu červený balonek, za ním vystoupil strýc Tobiáš se Zuzankou v náručí. Čerstvý noční vánek vzkřísil poněkud Zuzanku, že byla schopna za pomoci vrátného přejít ulicí do hotelu. Balonek se vznášel ve vzduchu právě tak lehce jak lehce se vznášela téhož dne ráno Zuzančina fantasie. Pohlédla vzhůru na fasádu hotelu — potom na otáčecí se dveře. To již jednou někde viděla. Zatočila hlavou údivem, ale vklouzla dovnitř i s balonkem. Opřela se o skleněnou stěnu turniketu a otočila se rychle jako na kolotoči, až měl vrátný co dělat, aby ji chytil. Strýc zatím prohodil ještě několik slov k šoférovi — a s hrozným zívnutím vstoupil do hotelu.

Vrátný zatím posadil Zuzanku na pohovku a odešel k pultu pro klíče. Zuzanka si lehla a stočila se do klubíčka. Spokojeně oddychovala.

Vrátný hlásil hosty: „Pán s dámou — to jsou ti z prvního patra."

Když Tobiáš vešel, marně se rozhlížel po velké hale hotelu a hledal Zuzanku. Zuzanka zmizela. Teprve, když se nad opěradlo pohovky vznesl balonek, strýc se uklidnil. Zíval nyní bez ustání, sotva stačil hlásit číslo pokoje: „109."

Portýr nahlédl do seznamu: „Pán ráčí být . . ."

„Rychta-Rohan."

„Nebyl jsem tu ve dne. Mám službu jen v noci," omlouval se portýr.

Tobiáš zamířil k pohovce s balonkem a potom se sluhou, který přiskočil ku pomoci, vedl polospící Zuzanku ke zdviži. Vrátný po špičkách přinášel klíč — šeptal sluhovi: „Apartman v prvním patře. Slečna Landová."

Tobiáš se Zuzankou a sluhou vstoupili do zdviže — zdviž jela tiše vzhůru. Zuzanka pro změnu opřela hlavu hned o Tobiáše, hned o sluhu, s čímž Tobiáš příliš nesouhlasil. Konečně jí pevně přidržel hlavu u svého ramene, aby jí nebalancovala, ale nepřiznal si zištný úmysl. Vlasy Zuzančiny voněly mateřídouškou a mateřídouška byla slabá stránka strýce Tobiáše. Když ucítil její vůni, změkl jako vosk. Byl skoro rád, když zdviž zastavila a se zachmuřenou tváří zanechal Zuzanku sluhovi. Co si ti mladí lidé vlastně o sobě myslí? napadlo ho při pohlednu a usměvavou tvář sluhy. Tak být mlád!

„Dobrou noc!" zašeptal k Zuzance téměř něžně a odcházel na druhou stranu, zatím co sluha odváděl, či spíše vlekl Zuzanku ke dveřím obydlí, které obývala v hotelu Milada.

Zuzanka se opřela o dveře, zatím co sluha otvíral, taktak ji zachytil, jinak by při otevření padla do pokoje, jak byla zmámená. Otevřela úlekem oči — a udiveně se rozhlédla. Spatřila ohromný pokoj, jaký viděla jen jednou v životě ve filmu, pokoj obkládaný růžovým dřevem, se širokým lůžkem uprostřed. K lůžku vedly dřevěné stupně pokryté kobercem. Proti lůžku bylo nádherné zrcadlo se svícny z broušeného skla. Zuzanka přivřela oči, světlo ji dráždilo — toužila spát. Nedočkavými pohyby počala rozpínat knoflíčky pláštěnky — náhle si uvědomila, že není sama. V rozpacích, pokud jí její opojení rozpaky dovolilo, zašeptala: „Děkuji — já už sama."

Vyčkala, až za sluhou zapadly dveře — potom jediným pohybem odhodila pláštěnku doprostřed pokoje — a oblečena, i v titěrných střevíčkách vskočila do postele. Tápala s přivřenýma očima chvíli po tastru, aby zhasla světlo na malém nočním stolku, ale otočila vypinačem, který vedl k malému ventilátoru pro osvěžení vzduchu. Několik dopisů, které ležely na stolku, se rozlétlo po pokoji.

To už Zuzanka vstoupila do říše snů . . .

Taneční sál byl poloprázdný. Jen několik vytrvalých dvojic ještě tančilo. Milada s Františkem dosud seděli na schodech v zimní zahradě v něžném objetí. Barevná dekorace sálu sešedla; prach a kouř způsobily, že se všecko v sále odehrávalo jako za mlžnou žaluzií. František držel ruku Miladinu ve své, prohlížel její něžné prstíky s půvabnými nehtíky; ruce, které se podobaly květům. Líbal jednu ruku po druhé a Milada předla jako kočka. Rozhodla se pro Františka, protože František se jí líbil. Měl měkké, hnědé oči, výraznou tvář, vždycky si přála, aby její muž vypadal dekorativně. Vyhovoval jejímu ideálu z let puberty, ale i jako člověk jí byl nesmírně blízký. Bavila se v duchu pomyšlením, co řekne otec-milionář, až mu oznámí, že se provdá za umělce, který doufá, že se stane jednou slavným. Každý může doufat, že se stane slavným, to nic nestojí a Milada byla střízlivý člověk, nepodléhala zbytečným ilusím. Když nebude umělcem, bude akcionářem, k tomu člověk nemusí mnoho umět. Ostatně nepochybovala, že František je bystrý hoch.

„Bojím se, že nebudete mít odvahu žít v chudobě?" promluvil František tichým hlasem. „Vaše ruce, vaše šaty, vaše chování, vše svědčí o tom, že žijete v blahobytu. A než se člověk stane slavným . . .! To totiž chvíli trvá."

„Chtěla bych vědět, co jste mi zatajil, když jste se zamlčel proto, že jsem ukázala svou pravou tvář."

„Chcete, abych vám to řekl?"

Přikývla. František se tvářil vážně, smrtelně vážně.

„Mohla byste se provdat za chudého muže?"

Chvíli přemýšlela. „Myslím, že ne — ne, rozhodně ne. Snad, kdyby byl chytrý a milý — a měl mne rád, nevím, člověk nikdy nezná sám sebe."

„Což abychom improvisovali takovou scénu. Vy se mne zeptáte . . ."

„Nežertujte!" přerušil ji František. „To je příliš vážná věc. Proč se mi posmíváte?"

„Nejste nyní vy romantický hrdina, který chce mermomocí trpět pro lásku? Nemračte se, Františku! Jedno vám řeknu: Rozhodně nemíním zůstat starou pannou." A podívala se na Františka tak, že se mu hlava zatočila.

Kolem lóže kroužil vrchní číšník. Jirka se Zdeňkem se netrpělivě rozhlíželi. Hledali příležitost, jak zmizet.

„Človíčku, mně se zdá, že strýc Tobiáš je neviditelný. Není po něm ani vidu, ani slechu. Tohle může špatně dopadnout." Zdeněk, který hleděl resignovaně do zdi se probudil k životu: „Tak já ti něco řeknu, kamaráde. Nechtěl jsem tě lekat, ale víš, co jsem vyšetřil u baru? Strýc Tobiáš šel domů a vzal s sebou naši Zuzanku."

„To je nadělení," zaúpěl Jirka. „Hleďme odtud zmizet, ten číšník z nás nespustí oči."

Sotva opustili lóži, objevil se číšník. Rozhlížel se podezřívavě po sále a hledal ztracené hosty.

Za jeho zády, jako na zavolanou, se vynořila Milada s Františkem. Byli do sebe zavěšeni, vypadali tak bezstarostně a tak šťastně, že jejich vzezřením i bdělost vrchního byla na chvíli ukolébána. Ale pak, když si uvědomil, jak čas pokročil, zeptal se Františka, aby ho přiměl k placení: „Ještě jednu lahvičku, prosím!"

František pokrčil rameny. „Nevím, až přijde ten starší pán." Číšník zdvihl podezřívavě ramena. Milada prohlásila starostlivě: „Musím už domů."

Číšník nepropásl příležitost, podal Františkovi pohotově účet. Ten jej bezradně prohlížel — potom se mu z cifer zatočila hlava a pohlédl tázavě na Miladu. Pochopila jeho rozpaky a řekla spěšně: „Pan Rychta-Rohan přijde a zaplatí. Je to ten starší, silný pán, který byl v naší společnosti."

„Tak, starší, silný pán," zabreptal číšník.

Aniž věnovala pozornost číšníkovi, který úžasně koulel očima, vybídla klidně Františka: „A my půjdeme." S nevyrovnatelnou elegancí si uvázala kolem krku krásný hedvábný šátek. To jen utvrdilo číšníka v podezření, že má co dělat s podvodníky. Okamžitě změnil své chování a s hrozivou tváří vyzval dvojici: „Tady zůstanete — dokud ten pán nepřijde . . ."

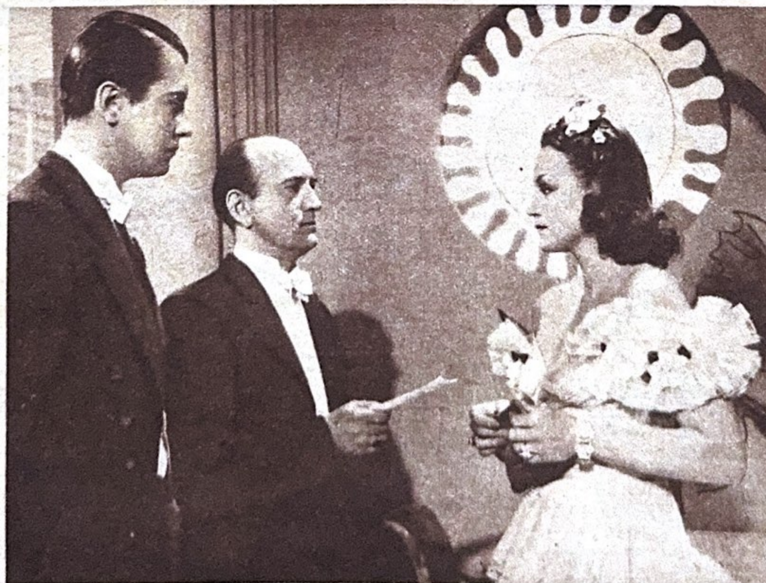
Milada nechápala situaci. Ohradila se vzrušeně: „Dovolte."

„Dovolím všechno, jen ne odejít."

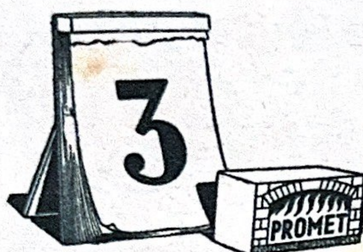
Číšník zaujal hrozivou pózu, jako archanděl Gabriel u bran ráje. Milada s Františkem usedli uraženě na stará místa. Milada poznamenala stroze: „Počkám pět minut, déle ne."

Pokračování příště.

Foto Lucernafilm.

Číšník zaujal hrozivou pózu jako archanděl Gabriel u bran ráje. Milada řekla stroze: „Počkám pět minut, déle ne!"

D e n z a d n e m

jak obracíte listy kalendáře, musíte opakovati ne právě příjemnou práci — zatápění. Nepříjemnou zejména tehdy, máte-li dříví vlhké anebo polínka sukovitá. I této nepříjemnosti se však lze vyhnouti, používáte-li moderních podpalovačů Promet. Promet zapálí každé palivo rychle, čistě a levněji než dříví.

1287

z a t o p í b e z d ř í v í

1039

1366

Věděla jste to již?

Čím slabší vrstvu krému nanesete a čím lépe jej vetřete, tím účinněji působí. Nerozhoduje množství, nýbrž hodnota! Dbejte naší rady: na den naneste zcela slabě nemastný pleťový krém EUKUTOL 3, pudr přilne pak stejnoměrně a pleť zkrášlí. Pro osvěžení ve dne a vyčištění pleti ráno a večer: EUKUTOL - pleťová voda, která vnikne hluboko do pórů důkladně je vyčistí a tím uspoří mýdlo. Na noc: EUKUTOL 6 - mastný ochranný a výživný krém, který napne pokožku, vyhladí vrásky obličeje a osvěží pleť pro příští den.

Eukutol 3 - nemastný krém
tuby . . . . . K 4·50, K 8·20

Eukutol 6 - mastný krém
krabička . . K 2·50, K 5·—

Eukutol - pleťová voda
lahvička . . K 5·—, K 10·—

Eukutol

s pletí stejnorodý

Pěstění pleti

6090

6095

Ze tmy do světla žárovek Osram!

Nové! Žárovky Osram-Krypton o 25, 40 a 60 wattech!

Venku tma — doma pěkné světlo! Nové žárovky Osram-Krypton o 25, 40 a 60 wattech splňují toto přání způsobem, odpovídajícím dnešní době: dávají bílé, obzvláště intensivní, stříbrojasné světlo a jsou při tom na výsost úsporné. Elektřina se vyrábí většinou z uhlí, jímž nutno šetřiti — musí proto býti správně využita. Při napětí 220 voltů je žárovka Osram-Krypton o 40 wattech třikrát jasnější než žárovka Osram-D o 15 Dlm (458 proti 150 lumenům), spotřeba proudu jest však jenom asi dvakrát vyšší (40 proti 17.5 wattům). Tohoto pokroku bylo dosaženo náplní vzácného plynu. Další předností je malý, líbivý tvar žárovek Osram-Krypton, dělaný „jako na míru" pro moderní svítidla s plochými miskami! Volte podle účelu osvětlení žárovky Osram-Krypton správných wattových hodnot. Jenom kryptonové žárovky označené jménem Osram jsou skutečně vyrobeny továrnou Osram.

ŽÁROVKY OSRAM-KRYPTON

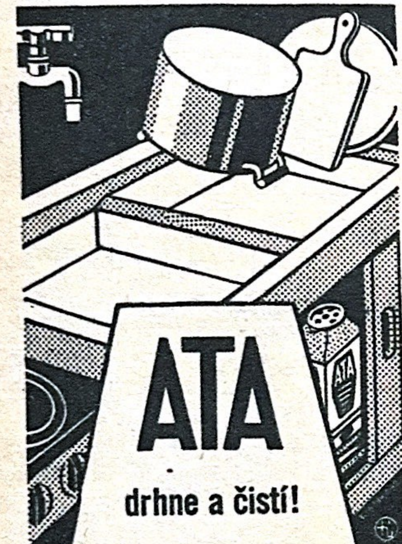
UVNITŘ MDLENÉ

stříbrojasné — malého, líbivého tvaru!

Majitel a vydavatel tiskárna „Melantrich". — Odpovědná redaktorka I n k a J a r o š o v á. — Redakce a administrace Praha II., Václavské nám. 36. Telefon 214-51. Novinová sazba povolena řed. pošt a telegrafů č. j. 202.561-VII.-1925. Podáno: Praha 6, 7, 15, 25. Dohlédací pošt. úřad Praha 25. — — Předplácí se v Protektorátu K 15·60 na ¼ roku vč. poštovného K —·65, v Říši RM 2·02 vč. pošt. RM —·52, do států sdružených v mezinárodní poštovní Unii K 22·10 vč. pošt. K 6·50, do ostatní ciziny K 28·60 vč. pošt. K 13·— na ¼ roku. Předplatné přijímá se v cizích valutách. Nebyla-li administrace výslovně vyzvána zaslání časopisu zastaviti, má se za to, že čtenářka si přeje, aby časopis byl jí dále zasílán, že předplatné zašle dodatečně. Účet poštovní spořitelny v Praze čís. 20.206*13. — Cena listu rozumí se franko tiskárna. — Přispěvatelé ručí za reprodukční právo a autorisaci příspěvků. Redakční návštěvy od 4—5 odp. Za nevyžádané rukopisy neručíme. — Za inserci odpovídá inserťní a propagač. oddělení. Tiskem vlastního závodu, vychází týdně. 24. října 1941

10791

Cena 1 balení K 1·70. Vyrábí Evona, spol. s r. o., Uhříněves u Prahy

MUDr. J. ERMAČENKO sepsal populární publikaci léčení pohlav. chorob. Vyd. a prod. M. Schäfer, Praha I., ul. U Prašné brány č. 1. K dostání u knihkupců.
10106

Zubní Ima Cream

DR. J. MALÝ • PRAHA XVI., 2382 • TEL. 440-85.

Nečisté pleti Vás zbaví pudr
THIODERM!
Krášlí, léčí Vaši pleť.
Váš denní pudr!
Překvapí Vás!
V lékárnách.
Dr Klán - Strašnice.

MALÝ OZNAMOVATEL

SŇATKY

LÉKAŘI, vysocí úředníci, obchodníci, veř. zaměstnanci hledají u mne družku pro celý život. Dámy, pryč s ostýchavostí. Pište, navštivte Vaši Koteňovcovou, Kolín, Ševcova. 4262a

VYVARUJTE SE ZKLAMÁNÍ! Informujte se! Neriskujte! **INFORMACE O KAŽDÉM** odkudkoliv, spolehlivě, diskretně a levně podá známý pražský informační ústav „GLOBUS", Praha II, Beethovenova 13. 9652

ÚŘEDNÍK DRÁHY měs. 2500 K, katolík, 26letý, svob. rád by se oženil s rozumnou dívkou, nejraději z venkovské rodiny, zdravou, se smyslem pro krásné manželství celý život a dělili se navzájem o vše krásné a žili jeden pro druhého, neb majetek není vše, ale vzájemná upřímnost. Upřímné nabídky značka: „Hlas srdce" na adresu: Domkářová, Kolín-Štítary. 233a

BOHATĚ VDÁ — šťastně ožení i chudé. Pensistky čestně seznámí: Fialová. Chrudim 169. 1560a

ÚŘEDNÍK POD PENSÍ, s platem 2.000 K, svobodný, bezvadné minulosti, hledá vážné seznámení se slušnou, třeba i nemajetnou ženou za účelem brzkého sňatku. Zn.: „Do vánoc" na Kubíčkovou, Praha-Vršovice, Přípotoční 19. 11270

JEDINEČNÁ SEZNÁMENÍ: 30letý doktor práv, 33letý státní úředník, 31letý četnický strážmistr, 35letý velkostatkář, 28letý továrník, více pensistů a obchodníků má Informa-Jelínková, Kolín IV., 151, proti divadlu. Navštivte. Známku na odpověď. 1626a

27LETÝ holič, samostatný, hledá kadeřnici k vážnému seznámení. Sňatek možný, foto vymění neb vrátí. Zn.: „Říjen" do Hvězdy. 1642a

30LETÝ hledá seznámení s hodnou dívkou neb mladou vdovou. Značka: „Brzký sňatek" do Českého Slova, Kolín. 1641a

Jsem 40letý **INŽENÝR** v zajištěném postavení pod pensí, abstinent, nekuřák, milovník pěkné knihy, hudby a přírody. Jelikož jsem osamělý, toužím po inteligentní ženě, která má smysl pro opravdu harmonický život. Značka: „Milovník přírody" do Svépomoci, Brno, Giskrova 51. 6139a

29LETÁ zklamaná dívka s jednoročním chlapečkem hledá za účelem sňatku stejným osudem stiženého muže do 35 let. Značka: „Osud" do Hvězdy. H 2180

VÝBAVIČKY PRO NOVOROZENÉ pošle Vám textil. zasilatelský závod Ant. Záliš, Lhota u Červ. Kostelce, rovněž dámské a pánské trikotinové prádlo a šatové, tělní i stolní textilie, pokud zásoba stačí. Ceník na požádání zdarma. 799

43LETÝ (rozloučený — bez závazků) přeje si poznati dívku neb paní za účelem brzkého sňatku. Lask. nab. pod značkou: „Ve stálém zaměstnání" do Hvězdy. H 1021

37LETÝ SVOB. ve stálém zaměstnání seznámí se s dívkou neb paní za účelem sňatku. Lask. nab. pod značkou: „Vzájemná upřímnost" do Hvězdy. H 1022

ROZUMNÝ 21LETÝ mladý muž hledá vážné seznámení se vzdělanou zámožnější dívkou. Značka: „Život" do Hvězdy. H 1020

SLUŽBY

DĚVČE spolehlivé, poctivé a pracovité, znalé domácích prací přijme 3členná rodina ve Zlíně. Nab. s udáním nároků zašlete do adm. Českého Slova, Zlín pod značkou: „Druhý domov". 1645a

PŘIJME SE DĚVČE do 16 let do venkovské úřednické rodiny paní k ruce. Značka: „Okolí Olomouce" do Hvězdy. H 2246

PRODEJ A KOUPĚ

KOUPÍM PIANO -INO. Grégr, Panská 3. Telefon 26988. 8563a

HODNOTNÉ TEXTILNÍ VÝROBKY červenokosteleckých tkalců obdržíte u firmy Aldo Geist, Praha XII, Libická 16. Telefon 515-50.

KOUPÍM šicí stroje, psací stroje jakýchkoliv značek. Tel. 418-95.

DĚTSKÉ ŽIDLIČKY HAJA možno upotřebiti na 9 různých způsobů. Prospekt zašle St. Liška, továrna, Královo Pole, Poděbradova. 1456a

ŠICÍ — PSACÍ stroje kupuje — opravuje Jan Šťastník, Smíchov, Bavorská 40. U Anděla. 652a

RŮZNÉ

Informační kancelář „**CENTRUM**" Praha II., Myslíkova ul. č. 17 pracuje spolehlivě, svědomitě, diskretně a levně. 5328a

KOSMETICKÁ LABORATOŘ HELENA SEIDLOVÁ, Praha XII., Schwerinova 14, I. patro. 1516

BUBNÍKŮV DETEKTIVNÍ ústav Václavské 43.

NEJVĚTŠÍ autostěhovací podnik **HOLAN** spol., Praha, Rybná, čís. 16. 4732a

VÁŠ KOŽENÝ ODĚV, kabelky atd. odborně ošetří, vyčistí a přebarví **UTITZ,** Praha II., Václavské nám. 35, II. schody. Telefon 252-12. **Novinka:** Přepracování z Nappa na semiš. 1361a

DÍVKY a ženy, potřebujete peníze? Vyděláte jich mnoho a snadno ve volném čase — napište Granadě Brno, Schönererova 19a. (Přiložte známku.) 1655a

PRVOTŘÍDNÍ KREJČOVÁ šije v domech — 36·— K denně. Zn.: „Šaty — pláště" do Hvězdy. H 1038

RODINNÉ ZPRÁVY

K 74. narozeninám a zároveň jmeninám děkujeme za velkerou péči a lásku, jež nám věnovala naše dobrá máti pí M. Skolilová, která od 39. roku ovdověla a zůstala věrna pouze svým dětem. Do dalších let přejeme mnoho zdraví.
Hundorf, Sudetengau.
Poldi, Růža a Mařka, dcery.

26. října bude tomu 1 a půl roku, co nás opustil náš věrný kamarád Jarka Absolon ze Mlena u Jablonce n. N. (Gablonz a. N.). Kdož jste ho znali a měli rádi, vzpomeňte s námi.
Kamarádi ze Mlena.

ODBORNÍ LÉKAŘI

SEZNAM

Schválen lékařskou komorou pro zemi Českou

PRO NEMOCI KOŽNÍ A POHLAVNÍ:

SVĚTNIČKOVÁ M. MUDr. (jen kožní), Praha I., Staroměstské n. 16. U Celetné ul. Ord. 2—6 odpol., dop. dle úmluvy. Tel. 214-06. 9851

PRO NEMOCI KOŽNÍ, POHLAVNÍ A KOSMETIKU:

BARTŮŇKOVÁ -Gabrielová Žofie MUDr., Praha II., Vodičkova 36, I. p., palác Lucerna. Ord. 10—12, 15—18 h., mimo sob. odp., ned. a svát. Tel. 293-82. 10430

ČERNÁ M. MUDr., Vinohrady, Schwerinova 44. Ordinuje 10—2, 3—5. Úterý až půl 20. Tel. 536-31. 8961

ČIHÁKOVÁ M. MUDr. Praha II, Jungmannova 5. Ord. denně 9—12, odp., pond., stř., pát. 15—17. Telefon 252-27.

DOHNALOVÁ Josefa, MUDr, Praha I., Tř. Viktoria 37 „Platýz". Ord. 9—11, 3—5. Tel. 251-21.

KOČOVÁ D. MUDr., nyní Praha II., Jungmannova 19. (Vedle Měšť. besedy.) Ord. 9—12, 3—5. Tel. 396-03. 7646

MOROZOV Alexej, MUDr., Praha II., Nekázanka 19 (roh Jindřišské ul.). Ord. 10-15 hod., v úterý a pátek též 17-19 h. Telefon 200-97. 11060

WENIGOVÁ -Strobachová MUDr. (jen kožní a kosmet.) 10—4, Praha XII., Schwerinova 115. 11123

PRO PORODNICTVÍ A ŽENSKÉ LÉKAŘSTVÍ:

KUDELA B. MUDr., Vinohrady, Schwerinova tř. 74 (nám. krále Jiřího). Ord. 9-11, 14-16. Telef. 502-39.

PRO NEMOCI VNITŘNÍ:

KRIPPL Oldřich MUDr., Praha II., Jindřišská ul. 5, ordinuje 10—12, 14—16. Telefon 315-00. 296

PRO PLASTICKOU CHIRURGII:

SLUNEČKO R. MUDr., Praha II., Vodičkova 15 (Hlávkův palác). 3-4 (a podle úmluvy). Tel. 393-79.

PRO ZUBNÍ LÉKAŘSTVÍ

MĚŠŤANOVÁ -Netolická Marie, MUDr., Praha II., Panská 9. Ord. 9—12, 3—5. Tel. 253-76

PRO NEMOCI UŠNÍ, NOSNÍ A KRČNÍ

HELEBRANT Jar. MUDr., Karlín, Královská tř. 43 (za viad.), ord. 11-12, 14-17, sob. 11-13, T. 633-37.

Jsem krásná?

Každá dáma zná tuto rozmluvu se zrcadlem. Co Vám odpoví? Ukáže Vám na skvrnky, vrásky a nerovností pleti? Tehdy je čas na blahodárné zkrášlení pleti pomocí Three Flowers. Je to docela jednoduché: nejdříve použijte Vanishing krému Three Flowers, který pokožku uhladí, vyrovná ji a učiní matnou — potom pudru Three Flowers, lehounkého jako křídlo vážky, který má jedinečnou vůni. Propůjčí Vaší pleti půvab, svěžest a žádoucnost šestnácti jar. Ze zrcadla se na Vás usměje Váš obraz, ovšem — mnohem hezčí a o mnoho mladší!

HUDNUT PUDR A KRÉM

10151

VELKÉ OZDOBNÉ POKRÝVKY NA STŮL

Prvé dvě pokrývky zde, **č. 409 H a č. 410 H,** jsou provedeny jako flanderská krajka z uháčkovaných pásků, spojovaných šitými „pavoučky" nebo háčkovanými řetízky. Pásky se háčkují ručně ze řad krátkých slouoků z příze bavlněné nebo hedvábné v libovolné barvě, nebo se používá hotových pásků uměle zpracovaných tak, že úplně nahradí pásky ručně háčkované svým vzhledem i pevností. Tyto hotové pásky se pak jenom podle vzoru sešívají, což znamená poloviční práci. Cena hotových pásků je K 3·— za 1 m.

Foto Melantrich

První pokrývka, **č. 409 H,** měří 135 cm v průměru. K provedení krajky potřebujete asi 20 m hotových pásků (za K 60·—), nátisk vzoru na pomocné látce za 60 K. (Vzor na papíře 25 K.)

Druhá pokrývka, **č. 410 H,** měří 110 cm v průměru. Vzor natišt. na pomocné látce 55 K (na papíře K 25·—). Střed pokrývek je z plátna bílého nebo barevného.

Třetí pokrývka, **č. 411 H,** je doplněk k podušce a obdélné pokrývce, které byly otištěny ve Hvězdě č. 26. Je vyšívána na přír. plátně, stehem křížk. a plným v barvě terrakota bílé a černé. Velikost 140 cm. Vzor natištěný na plátně 150 K, s materiálem k vyš. 370 K. Vzor na papíře 30 K.

409 H

410 H

411 H

USKLADŇUJEME BRAMBORY

Brambory nadělaly letos hospodyním snad až zbytečně mnoho starostí. Ale teď jsou všechny jejich obavy odstraněny. Příděl brambor k uskladnění byl úředně regulován, aby se na každého spravedlivě dostalo, a jde nyní jen o to, aby tato nanejvýše důležitá lidová potravina byla skutečně tak uskladněna, aby se během dlouhé zimy nezkazila. Jak to udělat, je uvedeno dostatečně jasně na tiskopisech, které ve věci zásobování bramborami vydalo ministerstvo zásobování. Tyto pokyny třeba si důkladně pročísti a také se jimi co nejpřesněji říditi.

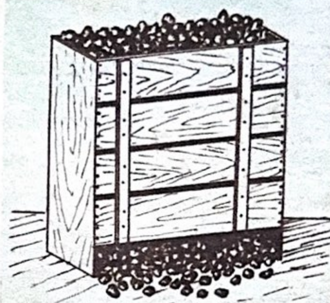
Na venkově bývá obyčejně všady k disposici dostatek místa ve sklepích a podobných místnostech. Tam to jistě nikde nebude dělat potíží. Hůře je tomu však v domácnostech městských, s jejich známými příliš malými sklepy, jež mnohdy ani nepostačují pro uskladnění topiva. Zde jde o to, aby toho malého místa bylo využito co nejúsporněji, nejrozumněji a nejúčelněji.

Přinášíme dnes návrh na velice levnou a prakticky vyzkoušenou schránku na uložení brambor ve sklepě. Zaujme tam jen nepatrně místa, a dá se všade zhotovit za nepatrný peníz a s jednoduchými domácími prostředky.

Jak z připojeného obrázku vidno, je to v podstatě obyčejná bedna, poměrně *úzká*, zato dostatečně *vysoká*, sbitá ze silnějších prkének. Přední a zadní stěny bedny doporučujeme sbíti tak, aby mezi jednotlivými prkénky těchto dvou stěn byly ponechány *spáry* (mezery) asi 2 až 3 cm široké. Je to pro lepší provětrávání obsahu bedny. Zadní a obě postranní stěny sahají až dolů, kdežto přední stěna až dolů *nedosahuje*. Dno a horní víko bedna vůbec nemá.

Bednu na brambory zhotovíme v tak velkých rozměrech, jak nám to dovolí místo ve sklepě, které máme k disposici. Nejlépe učiníme, postavíme-li ji tam v určité vzdálenosti od vlhkých zdí a pokud možno na nějaké větší prkno, aby brambory nepřišly do styku ani s vlhkou podlahou sklepa. Celou bednu vyplníme poté *očištěnými a řádně vysušenými* zdravými bramborami. Nasypeme je do bedny odhora, až celou bednu jimi vyplníme. Vidíme, že malá část nejspodnějších brambor na dolní části přední stěny z bedny se vysype (viz obrázek). Je to praktické, poněvadž takto vysypanou část brambor můžeme potom pohodlně vybírat.

Popisovaná bedna má výhody v tom, že dovolí uskladnění poměrně *velkého množství* brambor na poměrně *malém prostoru*, dále že zásoba brambor je v bedně dostatečně *provětrávána* a že se proto tak snadno *nekazí*. Doporučujeme horní část bedny jakož i její dolní otevřenou část, kudy brambory z bedny vystupují, při-

Malentrich, Praha — Kresba archiv

krývati pytlem, jinou látkou nebo rohoží ze slámy, aby brambory ve sklepě nepomrzly a aby nebyly zbytečně vystavovány světlu, jež by způsobovalo jejich klíčení.

Opatrná hospodyně si nedá ujíti ani to, aby i takto účelně a bezpečně uskladněné brambory aspoň každé dva měsíce z bedny nevysypala a neprohlédla, zda se přec jen nekazí. Nahnilé kusy okamžitě z bedny odstraní.

Brambory jsou dnes tak cennou a tak důležitou potravinou, že věru zasluhují, aby byly uskladněny co nejpečlivěji a nejopatrněji!

M. Sch.

MALÉ TRIKY, *prospívající tobolce*

Žena, která má málo peněz a chce býti dobře oblečena, musí volit své šaty tak, aby zbytečně neplýtvala penězi.

Je důležité, abyste při nákupu přemýšlela. Je to lépe, než koupit nějakou věc nepředloženě a myslit, že nákupem něčeho jiného to v „nejhorším případě" vyrovnáte. To platí hlavně pro pracující ženy. Čeho musí dbát, aby nepřišly do rozpaků.

Je to především problém sukně, která se dříve zničí než kabátek. Nejlepší řešení: dvě sukně k jednomu kabátku. Jedna je z téže látky jako kabátek, druhá z látky vzorkované, je-li kabátek jednobarevný, nebo jednobarevná v opačném případě. Ještě praktičtější, ovšem že nákladnější, jsou dva kostymy. Barvy volíme tak, aby byly sladěny a pak máme vlastně čtyři obleky.

Praktické jsou vyměnitelné garnitury (ozdoby). K jednoduchým tmavým šatům nosíme na příklad široký pás z látky, druhý z barevné plsti nebo z ripsu, jiný z různobarevného šifonu s vlajícími konci. Další vkusná ozdoba jsou květiny, různé šátky, připevněné k pasu, šálky ke krku a různé jiné.

Tak měníme vzhled svých šatů. Důležité je také mít v šatníku pullover, nebo halenku z trikotu v tlumených barvách (modré, černé, hnědé). Nemačkají a nešpiní se; oblékáme je, když máme všechny halenky v prádle. Při nákupu punčoch vybereme vždy několik párů téže barvy, abychom je mohly měniti.

Šaty na večer musíme zvláště opatrně volit, hlavně když nemáme po práci čas, jíti se domů převléci. Nejvhodnější jsou jednoduché hedvábné nebo vlněné šaty.

Do kabelky nebo do sáčku vložíme šálu výrazné barvy ze sametu nebo z lamé, bolero z lamé nebo z tylu, široký límec nebo hezkou květinku. V kanceláři pracujeme v šatech bez ozdoby, ale večer vykouzlíme z kabelky slavnostní nádheru.

Pamatujte si: oblékati se lacino, neznamená nakupovat lacino, málo šatů, ale z dobré látky a dobrého střihu.

Jak pokrokově prát.

Mladé hospodyňky, zasvěcené do tajů moderní domácnosti, zůstávají u vytržení stát nad kuchyňkou, vybavenou všemi možnými stroji a přístroji, které dnes usnadňují ženě její domácí práci. Jak dobře dovedou ocenit ušetřenou námahu a čas, jež jim takováto technická výzbroj přináší. A jak teprve by byly nadšeny, kdyby shlédly, kterak lze pokrokově práti prádlo, ten postrach malých domácností! Práti prádlo ve velkém a nejmodernějšími přístroji téměř bez zásahu lidské ruky mohou ovšem jen velké hromadné prádelny. Ty jsou opatřeny vším, co může usnadnit práci a ušetřit choulostivý materiál: změkčují vodu nikoli žíravinami, nýbrž filtrací přes permutitovou vrstvu; prádlo, rozdělené podle druhů, netrhají a nedřou na valchách, nýbrž promývají horkými mydlinami ve velkých otáčecích pračkách; vymačkávání vody z prádla obstarávají odstředivky, takže odpadá škodlivé ždímání; a konečně žehlení, tu nebezpečnou a zdlouhavou proceduru, přejímají zde stroje valeterisační, které prádlo zároveň vysoušejí, napařují a žehlí. Tohle vše kdyby měla mladá pokroková hospodyňka k disposici! To by pak už prádlo nebylo postrachem, ale rozkoší. Poněvadž však takto vybavené prádelny v činžovních domech jsou zatím nedosažitelným snem, nezbývá než rozhodnouti se konečně jednou ke kroku, který staré hospodyně konaly tak nerady, avšak který je v dnešní době nejmoudřejším počinem: dáti prát prádlo z domu do velké prádelny. Ušetří se tím jak čas a námaha, tak prádlo samo a především — vzácné prací přípravky. Přemýšlejte i vy, hospodyňko, zdali by pro vás nebylo výhodnější posílati prádlo do prádelny!

P. A.

H. H. FREVBE:

Lupička

POVÍDKA

Jindra přišla do Cannes začátkem února a zdržela se přes celou sezonu. Lázeňští hosté ji nazývali Lupičkou; proč, to vlastně nikdo ani nevěděl. Snad to bylo tím, že se skoro vždy objevovala v červených šatech, které tak dobře slušely jejím havraním vlasům a tmavé pleti, snad to též byl určitý divoký výraz, jejž vyjadřovala její tvář a horlivost, s níž se vrhala do zábav. Byla to skutečně podivná mladá dívka žijící sama tak dlouhou dobu v jednom z nejpřepychovějších hotelů; zdálo se, že nemá vůbec předsudky, protože se bavila skoro se všemi hosty dlícími v lázních a s každým nově příchozím navazovala ihned přátelství, takže jich byla za dobu jejího pobytu celkem hezká řádka. Smála se, žertovala, byla milována muži a obávána ženami . . a přesto nebyla šťastna. Ve dne se bavila, v noci prolévala horké slzy smáčejíc tak podušku, až po každé vyčerpáním usnula. Jedna starší dáma jednou o ní rozvážně pronesla: „Ano, hezká je, to je pravda. Ale nebezpečná. Patří ke skupině žen, jichž se člověk nikdy nezbaví."

Že měla, ačkoliv Jindru dobře neznala, pravdu, věděl nejlépe Frank. Tři léta byla Jindra jeho milenkou, tři léta ji hluboce miloval. Potom však začala Jindra pojednou bez příčiny žárlit a hlídat ho. Vyptávala se ho na každou minutu, co dělal a činila mu nepěkné výstupy. Jednoho dne ho potkala na ulici s dcerou jeho zaměstnavatele Sibylou, jíž náhodně doprovázel a když ji asi hodinu poté navštívil, ohrožovala ho revolverem. Vyrval jí ho a chtěl opustit místnost. Dala se do hlasitého pláče. „Já vím, že ji miluješ. Přísahej, že to není pravda." Přistoupil k ní a snažil se ji uklidniti: však marně.

Uplynuly dni i měsíce a Jindra ho stále ještě trápila se Sibylou. „Viděl jsi ji? Kde jste byli? Líbí se ti?" Konečně jeho nervy povolily. „Nechci se bavit o Sibyle," řekl. „Unavuje mne to. Kromě toho nemám chuti se stále obhajovat. Společenské povinnosti mne s ní občas svádějí dohromady, toť vše. Cožpak nevidíš, že tvé ustavičné žárlivé narážky zabíjejí moji lásku k tobě? Již k vůli tomu se snaž ovládnouti se."

Ani to však nepomohlo. Jindra žárlila stále víc a více. Aby zabránil katastrofě, poslal ji na nějaký čas do Cannes. „Zotav se, miláčku. Přijedu za tebou, ale ještě nevím kdy. Vrátíš-li se však neočekávaně, bude mezi námi úplný konec."

Ačkoliv již byla přes dva měsíce v Cannes, nedostala posud od něj žádnou zprávu. Proč ji nechává tak dlouho čekat? Proč jí nepíše? Proč? Konečně jednoho dne přišel. Zpozorovala ihned, že je změněný, že se něco musilo přihodit. Obrátil se k ní zády, když jí oznamoval, že se zasnoubil. Nyní, kdy ji opět viděl, se mu zdálo neuvěřitelné, že se s ní má rozloučiti.

„S kým?" otázala se Jindra skoro klidně. Zarazil se. „Se Sibylou," řekl posléze. — „Z diplomacie nebo obchodních důvodů?" — „Také — ale já ji mám opravdu rád." — „Tak?" — „Jindro?" — „Je vaše zasnoubení již veřejné?" — „Ano." — „Dobrá." — „Namítáš něco proti tomu?" — „Nic, je to tak třeba zcela dobře."

Zvláštní dívka. Očekával slzy, výčitky, výstupy a ona zůstala klidná. Ani nebyla nijak smutná. To ho mrzelo a urážělo. Následovalo několik dnů prožitých v úplné shodě. Jindra byla opět tou okouzlující bytostí, jakou ji poznal. Několikrát se pokusil přivésti hovor na Sibylu. Měl ten dojem, že se k Jindře nechoval tak, jak měl a chtěl své jednání před ní omluviti. „Nechme toho," namítla vždy. „To se již nedá změnit. K čemu o tom mluvit?"

Divil se stále víc a více. Jaký cíl sledovala Jindra svým neobvyklým klidem? Za čtrnáct dní prohlásil, že musí odcestovati. „Máš schůzku se Sibylou?" — „Telegrafovala mně před třemi dny, že mne chce vidět." Pohnuté rozloučení, při kterém držel její plačící postavu pevně v náručí. Konečně se odtrhl a odešel.

Jindra začala ihned jednat. Od vrátného se dověděla, že kufry byly poslány do Nizzy do hotelu Ruhl. Vsedla do svého vozu a odjela nemeškaně do Nizzy. Viděla sice Sibylu pouze jednou, ale byla si jista, že ji pozná. V Nizze byla toho roku velká móda nechat se vozit autodrožkami, jež řídily ženy. Jindra se postavila se svým vozem na nejbližší stanoviště. Štěstí jí přálo. Z hotelu vyšla Sibyla a zakývala na ni. „La Turbie."

Jindra vyvezla Sibylu opatrně všemi zatáčkami až na žádané místo; tam na ni trpělivě čekala až vystoupí na vyhlídku, přehlédne před ní se rozprostírající záliv a moře, nakoupí několik upomínkových drobností a dá pokyn k návratu. Jindra čekala a na rtech jí pohrával záhadný úsměv. Studovala obličej plavovlasé dívky. Znala ženy a co jí chybělo na zkušenosti, to nahradil její instinkt milující ženy.

„Prosím zpět do Nizzy a co možno nejrychleji. Zdržela jsem se zde." Jindra přikývla a obrátila vůz. Soumrak se pojednou snesl na krajinu a od hor zafičel chladný vítr. Jindra se otočila. Sibyla měla hlavu opřenou o polštářování vozu; zdálo se, že spí. Jindra se zlomyslně usmála a na nejbližší křižovatce zabočila místo dolů k moři na cestu vedoucí vysoko do hor. Vůz ujížděl co možno nejrychleji po klikatých serpentinách. Náhle Jindra prudce zabrzdila. Vyskočila z vozu a dotkla se Sibylina ramene. „Prosím, probuďte se." Sibyla si mnula oči. „Bože, kde to jsem? Co vás to napadlo vyvézt mne sem?" — „Je zde pěkné golfové hřiště. Hrajete golf?" — „Nechte žertů a dovezte mne okamžitě zpět. Jinak vás udám policii. Pravděpodobně budete teď na mně vydírat peníze. Jak odporné!"

Nezdálo se, že se Sibylino rozčilování příliš dotklo Jindřiny cti. „A tam několik kroků je malý hotel. Ne tak elegantní jako Ruhl, ale na jedno přespání stačí." — „Co zamýšlíte a co to má vše znamenat?" Sibyla se třásla na celém těle. „Vstupte a jeďte! Mám dole důležitou schůzku, kterou nesmím zmeškat. Zítra ráno jedu do Marseille, kde mám tichou svatbu a odpoledne odjíždím se svým mužem na obchodní cestu do Ameriky. Musím ještě tolik věcí zařídit. Neslyšíte?" — „Chci vás pouze upozornit, že hotel je jen několik kroků vzdálen. Možná, že tam ještě dostanete makarony s rajskými jablky. Nebo máte raději parmesán?" — „Nestoudná osobo!" Sibyla se zalykala slzami. „Odvezte mne zpět, nebo začnu hlasitě křičet." — „Ale, ale."

Jindra chytila Sibylu za ruku, jíž se tato snažila ji udeřiti. „Okamžik. Slyšíte, vy za žádnou cenu nepojedete dnes zpět. Zítra ráno můžete telefonovat." — „Kdo jste vlastně?" Jindra zaváhala. Viděla slzy v Sibyliných očích. Přes všechnu nenávist, kterou k ní cítila, bylo jí ji pojednou líto. „Milujete Franka tak mnoho jako já?" Sibyla se zarazila. Kde jen viděla tu dívku? — „Nyní," řekla Jindra, zatím co se opatrně blížila k vozu, „pochopíte mé jednání. Věděla jsem, že chcete zítra odjeti z Marseille do New Yorku a proto mi na tom velmi záleží, abyste ztrávila dnešní noc zde, místo abyste balila zavazadla tam dole." A nežli mohla Sibyla odpověděti, skočila do vozu a zmizela ohromenému děvčeti z dohledu.

Jindra přišla do hally hotelu, kde, jak věděla, měl Frank schůzku se Sibylou. „Ty?" otázal se udiveně. — „Ano." — „Co zde chceš?" — „Chci ti jen říci, že nepotřebuješ na Sibylu čekat. Přenocuje nahoře v C." Zíral na ni v údivu. „Jindro," pronesl po chvíli váhavě. „To jsem provedla já, samozřejmě," zasmála se. „Neměj strach, Franku. Chtěla jsem ti jen říci, že můžeš najmouti autodrožku, vyjeti nahoru a přivézti ji zpět." — „To též udělám," odvětil. „A až splníš svou povinnost slušného muže, pak . ." — „Co pak?" — „Franku, miluješ Sibylu?" Přistoupila k němu a vzala jeho hlavu do dlaní. „Nesmíš se na mne zlobit. Tvé zasnoubení bylo zbabělé. Měl to býti útěk přede mnou, doznej to přece. Znám tě příliš dobře. Kdybys ji miloval, nezůstal bys se mnou čtrnáct dní v Cannes. Miluješ Sibylu?" Mlčel.

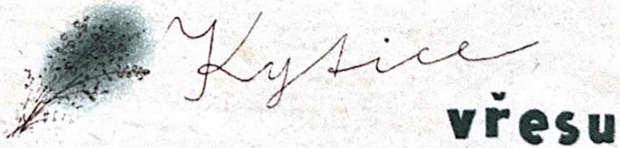
„Sibyla," pokračovala po chvíli, „si tě asi sotva vezme. Myslím, že se mne bojí. Ví kdo jsem a v jakém jsem k tobě poměru a ví též čeho jsem schopna, abych si tě zachránila pro sebe. Bude se obávat vzíti si muže, za nímž jako stín jde žena, na níž on má stále ještě zájem. A udělá-li to, tak jsem ke všemu odhodlaná, protože si tě nenechám jen tak vzít. A miluje tě Sibyla opravdu? Bojí se mne. Má člověk strach vůbec před někým, když miluje? Franku, nebojím se nikoho, ani tebe ne . . ."

Vzal ji náhle do náruče. „Pojedu teď pro Sibylu. A pak . . . Těšíš se, že uvidíme společně New York?" Rychle ji políbil a odešel. Dívala se za ním, jak mizel skleněnými dveřmi a věděla, že se tuto chvíli cítí šťasten, daleko šťastnější, než po celou dobu svých zásnub se Sibylou. Zapálila si cigaretu a posadila se do křesla.

Dva páni přešli, upozornili se navzájem na ni a zašeptali: „Malá Lupička z Cannes. Co zde asi chce?" Pozdravili, opětovali její úsměv, aniž by tušili jak byla Jindra nyní blízka své žertovné přezdívce.

Přel. M. Žáková.

●

Kytice vřesu

Dlouho jsi dnes čekala, malá Jano. — Nepřišel na známé místo — nepřišel, ačkoliv vždycky chodíval. Čekával tě již a s úsměvem tě vítal do své náruče. To bylo před týdnem — před dvěma dny — včera. Ještě včera jsi se blaženě usmívala, když tě líbal na dobrou noc — ještě včera jsi byla nejšťastnějším děvčetem. A dnes — přišla ona. Ona . . . ta cizí žena z velkého města — a on zapomněl na svou malou Janu. Bydlí u nich v hostinci a on se od ní nehne. Havarovala prý s autem, musí čekat, až bude spraveno . . . čekat . . . čekat . . . Jana také musí čekat, až se Pavel nasytí pohledu na rudé drápy na rukou té ženy, které vypadají, jako by se máchaly v lidské krvi. Na hlavě má vlasy jako stočená háďata a rty příšerně fialové — je to čarodějnice — určitě je to čarodějnice — jak jinak by mohla Janě Pavla odloudit.

Je při tom krásná, Jano. — Ať ale smyje se sebe všechno to líčidlo, kterým má natřeny tváře a rty, ať smyje tu příšerně fialovou barvu . . . ne, malá Jana by byla stokrát krásnější. Teď se jí však nevyrovnáš, Jano! Neumíš držet graciesně v rukou cigaretu, jak jsi to viděla oknem u té ženy — umíš však podojit krávu a uvařit oběd. Nesnesla bys na svých tvářích ani trochu líčidla a hnusí se ti ta fialová barva na jejích rtech . . . „Jsi moje prosté děvčátko . . ." říkal vždy vždycky Pavel a teď je okouzlen tou vyumělkovanou dámou.

Jana běží do stráně a pláče. Závoji slz prokmitává fialová barva. Ach, ty fialové rty, Jana je vidí všude. — Vždyť je to vřes, Jano - měl jej tak rád . . , A Jana trhá rozvité větvičky vřesu a skládá je do kytice. Drobounké, čtyřcípé hvězdičky s malými, žlutými očky se na ni dívají. Neplač, malá Jano, on se ti vrátí . . . hodíš mu za okno tu kytici vřesu . . , a on si vzpomene na ty krásné chvíle v rozkvetlé stráni nad roklí . .

Jana jde pomalu po stráni dolů . . . „Povíte mu, vy malá kvítka, že jeho Jana pró něj plakala . . . že se bála, aby jí ho nevzala ta cizí žena, ta, co má rty tak fialové, jako jste vy . ."

Jana se dívá upřeně na svou kytici vřesu a nohy mechanicky klopýtají přes kameny. Nevidí nic, než fialový vřes.

„Ty se mi vrátíš, Pavle," vydechne a podívá se ke vsi. — Co to, Jano? Proč se nedotkla tvá noha půdy? — — Řítíš se dolů . . . do rokle . . .

„Jano, Janičko," volá Pavel a hledá tě po stráni. Podívá se se shora do rokle a vykřikne. Uviděl tě, malá Jano. Běží k tobě . . .

Bílá tvář na velké kytici vřesu . . . Ta kytice měla patřit tobě, Pavle. Ty si ji vezmeš — na památku na malou Janu, jejíž rty nyní fialoví jako ta kytice vřesu.

Haš

Ovocné čaje

Četly jste již zajisté, že pravý čaj není ani tak zdravý, jako odvar z různých rostlin a ovoce. Jelikož právě začíná doba jablek, je zajisté vhodné upozornit na to, jak bychom mohly zužitkovat slupky, které z jablek nám zbývají, připravujeme-li z nich záviny, kompoty a pod. Dá se z nich připravit čaj, který je velmi lahodný, chutný a i příjemně voní; je zvláště dobře stravitelný pro nemocné a děti.

Ovoce musí se nejdříve pečlivě omýti a pak loupat a to co možná v nejslabších slupkách. Slupky pak rozložíme na nějaký čistý papír na *chladné* již plotně neb do trouby. V *horké* troubě neb na *horké* plotně, vařiči a pod. se slupky sušit nemají, poněvadž velká část výživných látek je právě *pod slupkou* a horkem bychom tyto látky porušily. Lehké osušení úplně postačí, ostatní dokončí již vzduch, když slupky — nejsou-li dosti suché — dosušíme třeba na prkénku na bezprašném místě v kuchyni. Velkou zásobu jablečných slupek si také neděláme, jelikož slupky delší dobu v zásobě uschované, ztrácejí svěží jablečnou vůni.

Při přípravě čaje nesmí však býti slupky jen *spařeny*, jak to činíme u čaje pravého, heřmánku a pod. Slupky musíme vařit nejméně 1—2 minuty a pak dáti ještě na nějakou dobu odstáti; čaj ze slupek, je-li správně připravený, musí míti krásnou zlatou barvu. Na jeden litr vody postačí hrstka slupek.

I čaj ze šípků připravuje se vařením a je také velmi lahodný a zdraví prospěšný. Správně vybrané a sušené šípky obsahují totiž značné množství vitamínu C a téměř $^{2}/_{3}$ jeho množství přijde do odvaru.

Máme-li možnost, usušme si neb obstarejme si sušené šípky. Zralé plody se dobře omyjí a dobře osuší. Na kompot je sušíme půlené, očištěné od zrnéček a chmýří. Ku přípravě čaje sušíme šípky celé, zbavené pouze okvětí a stopek. Z obojích šípků, celých i půlených získáme vařením lahodný čaj, který se taktéž zvláště dobře hodí pro kojence a lidi s citlivou sliznicí žaludeční. Čaj ze šípků snáší se lépe než citronová neb pomerančová šťáva, které rovněž obsahují zdroj vitamínu C.

Čaj ze šípků připravujeme asi takto: malou hrst celých šípků (půlených o něco méně) nasypeme do $^{1}/_{2}$ l vařící vody a necháme 5—10 minut povařit. Vaříme pod pokličkou a po uvaření odstavíme a dáme rovněž, jako u jabl. slupek, na několik minut odstáti. Pijeme vždy jen čerstvě připravený.

M. Sch.

Uzrál „turek"!

Správně se mu říká tykev, také dyně. Pro zpracování v kuchyni jsou nejlepší plody prostředně velké. Obrovské plody, jimiž se pěstitel chlubí, snadno brzy dřevnatí. Turek je velmi výživný, má mnoho vitamínů.

Tykev jako chřest. Mladou tykev rozkrájíme na silné nudle, uvaříme ve slané vodě. Dáme na talíř, posypeme strouhanou houskou a omastíme.

Zelí z turka. Oloupaného turka nakrájíme na nudličky, prosolíme, prosypeme kmínem a necháme přikryté stát hodinu. Pak scedíme, a dusíme na cibulce a omastku. Okyselíme, osladíme, zaprášíme nebo zahustíme jíškou.

Tykev s bramborem. Tykev očistíme, zbavíme jaderníku, uvaříme v osolené vodě a nakrájíme na malé kousky. Dáme na kastrol s troškou jíšky, osolíme, opepříme, zalijeme polévkou a povaříme. Podáváme se šťouchanými brambory.

Turek v cukru. ½ kg turka rozkrájíme na kousky a namočíme na 4 hodiny do slabého octa. Svaříme ½ kg cukru s troškou vody a odcezeného turka v něm vaříme. Vyndáme, cukr ještě povaříme, nalijeme když je úplně studený na turka.

Jiný způsob. Turka nakrájíme na proužky jako prst dlouhé a široké a vložíme na 12 hodin do octa. Vyjmeme a dáme na 12 hodin do sypkého cukru. Na 1 kg turka dáme ¾ kg cukru. Šťávu slijeme, vaříme, odpěníme, přidáme citronovou kůru, hřebíček, kousek zázvoru. Dýni v tom pak do měkka uvaříme, šťávu na husto svaříme a vychladlé dáváme do sklenic. Kompot je výtečný a má také krásnou barvu.

Z našeho jídelníčku

Zelná polévka. Rozpustíme lžíci omastku, dáme na ně 25 dkg nakrájeného zelí, trochu kmínu, soli a pepře. Dušené zaprášíme moukou a když vysmahne, zalijeme horkou vodou a vaříme. Přidáme 3 loupané, na kostičky krájené brambory a vaříme až jsou měkké. Zlepšíme polévkovou kostkou.

Guláš z vuřtů se Zátkovými flíčky. Na omastku zpěníme cibuli, přidáme kmín, pepř, na kolečka krájené vuřty a dusíme. Můžeme přidat také rajské jablíčko. Když je omáčka zahnědlá, zamícháme do toho uvařené Zátkovy flíčky.

Kroupy s houskou. Uvaříme kroupy v osolené vodě, odcedíme. Posypeme houskou a omastíme.

Hovězí s rajčaty. Na pekáček dáme kousek omastku, bobkový list, pepř. Vložíme tam špalíček hovězího masa, přidáme rajčata a dusíme, až je maso měkké. Pak zalijeme šťávu kyselým mlékem s kouskem rozpuštěného tuku a s rozkverlanou moukou. Necháme prohřát a přecedíme na maso.

Zn. „Nezkušená". Dříve, než jste se pustila do přebarvování, měla jste odstranit knoflíky, sponky, háčky a stiskací knoflíky, též barevné ozdoby. Vzniklé skvrny odstraníte odbarvovačem DUHA-SLUNCE. Šaty pak znovu přebarvíte DUHOU.

Zn. „Bledší". Vlhká látka je vždy tmavší než po uschnutí. Proto látku namočte ještě jednou do roztoku DUHY. Navlhčete ve vodě i vzoreček, podle kterého přebarvujete. A často porovnávejte. Uvidíte, že získáte úplně přesný odstín.

DOTAZ.

„No, to je hanba, takový velký chlapeček a neumí říkat ‚r'! No, řekni hezky ‚prase'!"

„A komu, tati?"

NÁVRAT Z PRÁZDNIN.

„Maminko, jak se jmenovala poslední stanice?"

„Nevím, a neruš mě pořád, vidíš, že čtu."

„Dobře, mami, já už nic neřeknu, ale tam nám totiž vypadl z vlaku Pepíček."

HRDINA.

Zdeněk má jít k zubnímu lékaři.

„Nebojíš se," ptá se ho kamarád.

„Já ne, jen když se nebojí pan doktor, že mu zas pokousám ruku jako posledně."

NA OPLÁTKU.

Pravila vychovatelka svému nezbednému svěřenci:

„To já jsem znala jednoho chlapečka, byl stejně tak starý jako ty a uměl už mnohem lépe číst, krasopisně psát a mluvit česky a německy."

„No, ale musil mít taky vynikající vychovatelku."

DŮVOD K PLÁČI.

„Pročpak pláčeš, Zdeničko?"

„Snědla jsem svůj kousek dortu."

„Proto snad nemusíš plakat?"

„Když já jsem myslila, že je Liduščin."

NESPRAVEDLNOST.

„Proč tak srdcelomně pláčeš, Jeníčku."

„Protože můj bratr měl dlouhé prázdniny a já ne."

„Ale tak už proto neplač, a jak je to možné, že jsi neměl prázdniny?"

„Protože já ještě nechodím do školy."

DŮVOD.

„Proč je v moři slaná voda? Křížku?"

„Protože v ní plove mnoho slanečků."

Melantrich Kreslil Čičovský (2)

LAKOMÝ NÁPADNÍK.

„Když si půjdeš do zahrady hrát, dostaneš ode mne korunu!"

„No to vám tedy řeknu, že ti páni, kteří chodili za naší Máňou před vámi, mi dávali mnohem víc."

MÁTE TAKÉ SVÉHLAVIČKU?

A jakou! Jen se podívejte co dělá! Záchvaty její svéhlavosti mají několik stupňů. „Tyhle šaty ne! Ty ne!" Oblékáte jí šatečky s dlouhým rukávkem, ale ona je nechce. Zvykla si nosit letní šaty s krátkým rukávem a teď jiné šaty nechce. Řve, jako když ji na nože bere. To je první stupeň vzdoru. Umínila si, že ne, tak ne. Rozepíná je, svléká a ječí jako posedlá. Znovu ji zapnete, postavíte na zem. Je teprve *dvouletá*. Domlouváte, marně. Svalí se na zem, kope kolem sebe a vy, zoufalá křikem a strachem, že se umaže, naplácáte jí. Nepomohlo to. Je-li u vás babička nebo příliš zamilovaný táta, je z toho mrzutost. „Proč ji biješ? Copak má z toho rozum? Pojď sem, má beruško, neplač, máma je zlá." A beruška řve až je rudá a čím víc se na ni mluví, tím víc řádí.

Do výchovy vaší maličké se nemá nikdo plést, ani táta ne, je-li na dítě slabý. Tvrdit, že je malá, že z toho nemá rozum, je tuze nemoudré. Dobře tomu rozumí, že tyhle šaty nechce. Nechce proto, že si umínila.

Táta myslí, že její vzdor napraví, když se jí vysměje, že umíněnost přejde jak přišla. Je to omyl. Vzdorovitost neodejde, obyčejně nezmizí, spíše s dítětem roste. Přišla s ním na svět, pronásleduje je jako přítěž, jestliže jí nečelíte.

Smíchem vzdor nenapravíte. Maličká je ve své umíněnosti někdy roztomilá. Mračí se, špulí pusu, nejraději byste ji zlíbali. To jen je náznak jejího vzdoru, ale chce provést svou.

Zanechte zbytečné citlivosti ve výchově a přemýšlejte, jak vzdor přemoci. Těžko vystihnout, co si naše svéhlavička myslí, co ji to ve chvíli vzdoru ovládá.

Domluvy, bití, výsměch nepomáhají. Bába myslí, že odvede její pozornost k něčemu jinému, směje se jí, malá ji plácne a řekne „nedělej to bábo" a řve dál. Pak že tomu nerozumí.

Nejlépe ji nechat řvát, postavit do kouta a nechat, aby dělala ve svém záchvatu co chce.

Ovšem, když se vám na ulici položí na zem a řve až se lidi sbíhají, je to těžké a trapné. Co slyšíte rad a poznámek, jak se stydíte, že dítě nezmůžete. To jsou již krajní záchvaty, kterým musíte předcházet výchovou doma.

Prostě nedbat toho, co ono chce, jeho vůli se nepodrobovat jen proto, aby byl pokoj. „Nechceš, dobře, stůj, lež si tu sama." Odejít, chvílemi si nepozorovaně všimnout, co dělá, aby si neublížila. Však se vykřičí a vy buďte při tom klidná, však se tomu jen vaší trpělivostí a hlavně důsledností odnaučí. Až se umoudří, vysvětlete jak jeho vzdor i vám škodí. Naučte ji patřičnému studu, že ji lidé slyší, že se její nectnosti smějí. Na tento způsob domluvy není nikdy brzy. I naše malá jí rozumí a když se uklidní pochopí, co smí a nesmí. Tvrdí-li její otec, že na výchovu je čas už ve čtyřech létech, je na velkém omylu. To je již někdy pozdě stromek ohýbat.

Matka

MÁTE NESHODY S MANŽELEM?

Vidím vás, jak se rozpačitě usmíváte. Máte říci pravdu, anebo... Já vím, a proto vám odpustím přímou odpověď. Něco vás tíží. To ostatně tíží každého z nás, protože obklopí-li se kdo povinnostmi, nejde to jinak, než že si nese trochu starostí a pro změnu zase trochu radostí. To je průměrné manželství.

Ale manželství poslední doby se nějak s průměrem rozcházejí. Víc než s průměrně šťastným a spokojeným manželstvím se počítá s nadpoměrem neshod v manželství, s přílišným vzrůstem rozvrácených rodin, rozvodů a rozluк.

Cosi se změnilo. Změnily se také předpoklady a názory o šťastném vytváření manželství. Když si náš dědeček babičku bral, měl to dobře propočítáno a věděl dobře koho a co si béře, a věděl, že se vším tím přínosem bude stačit až do konce. Babičky se příliš na to neptal, ale i jí to bylo jasné. A šlo to.

Dnešní doba je jaksi náročnější, stejně jako lidé. Tužby v podstatě zůstaly stejné, neboť všichni chceme být šťastni a spokojeni. Jen názorové pojetí této tužby činí tu určité potíže. Někoho může učinit šťastným a spokojeným správné a pečlivé vyplnění povinnosti, kterou na sebe vzal, kdežto jiný se může cítit šťastným a spokojeným, když se mu podaří zbavit se povinnosti. V tom je tedy podstatný rozdíl.

A také společnost má do toho co mluvit, třeba by se myslilo, že šťastné manželství je soukromou záležitostí dvou lidí, kteří se vzali. Ale názor společnosti bývá zpravidla též názorem jednotlivce a tak nenápadně jaksi přechází do krve, aby působil to, k čemu byl vyvolán a to může býti dobré a prospěšné nebo špatné a zhoubné jak pro jednotlivce, tak pro celek.

V manželství, které je spolužitím dvou osob v nejintimnějším pojetí, vyskytují se právě z tohoto důvodu různé komplikace, zejména jsou-li oba manželé různých povah, pocházejí-li z různých vrstev společnosti, jsou-li různých zálib a návyků a pod. Tu se velmi často stává, že dochází ke konfliktům, které mohou být těžkého, ba zhoubného rázu a jsou schopny ohrozit trvanlivost manželství.

V manželství vyskytuje se současně několik konfliktů. Může to býti konflikt hospodářský, citový, kulturní a sexuální. Jeden z nich je původní a je schopen vyvolat ostatní a rozšířit tak nebezpečnou oblast neklidu, neshod i rozvratu.

Některé konflikty se během trvání manželství vyrovnají nebo jsou přemoženy silnou osobností, ale na mnohé z nich jedinec nestačí, nedovede určit a rozpoznat jejich vznik a proto nemůže proti nim s úspěchem vystoupit. Proto ztroskotávají i manželství intelektuálů, ba tyto ještě více než manželství, která trpí konflikty rázu hospodářského, kde konflikty současné bývají zjevné.

Někdy bývá tu snaha prostě uniknouti z povinností, které přináší manželství a rodina. O únik se snaží především lidé povahově slabí, kteří nemají jasné představy o tom, co je mravnost a kteří tápou v naprosté desorganisovanosti a hledají pro svůj únik všechny možnosti i omluvy.

Někdy zasahuje tu i třetí činitel, buď v podobě objevu, který může sloužit za předmět obdivu a lásky, anebo v podobě rodinného příslušníka, příbuzného, přítele a pod. Někdy je to podařená tchyně, v pravém slova smyslu, která je schopna způsobiti manželům značné potíže a nakonec i rodinu rozvrátit.

A tak se v manželství vyskytuje celá řada různých potíží, se kterými si manželé často nevědí rady, ač by měli oba dobrý úmysl setrvat a zařídit si to o něco lépe, jen aby se v rodinné atmosféře dalo dobře dýchat a klidně žít. Uvědomují si odpovědnost za děti, které téměř vždy odnáší manželské neshody a nejvíce doplácí na rodinný rozvrat.

Amerika byla prvá, která byla nucena zabývat se manželskými problémy, a moderní sociologii a sociální psychologii naskytlo se velké pole působnosti a také se ze všech sil snaží odstranit anebo zmírnit všecky příčiny, které vnášejí nesoulad do manželství.

U nás byly manželské neshody většinou odkázány na osobní vyřízení a nepodařilo-li se, vyřizoval je soud, anebo právní či jiný soukromý poradce. Zda s úspěchem nelze přesně říci, neboť výsledek byl závislý na názoru poradce a nikoliv na zájmu přesně vymezené prospěšnosti.

Společnost i národ má však zájem na dobré, mravné, klidné a šťastné rodině, neboť ona je schopna vytvořit nejlepší společenské a mravní hodnoty. Proto se snaží pomoci postiženým a vyvésti tápající manžely na lepší a schůdnější cestu, převésti je přes nebezpečná úskalí a dáti jim doporučení pro šťastný cíl.

V této snaze pomoci všem postiženým zřídilo město Praha při svém Ústředním sociálním úřadu poradnu pro manželské neshody. Poradna, třeba nemá ještě dlouhého trvání, je navštěvována velmi často a všemi vrstvami obyvatelstva. Byla vyvolána nutností a proto se rychle vžila. Vedena odbornými a schopnými silami, vykoná jistě svůj úkol s prospěšným zdarem.

M. K.

O ŽENÁCH ZNÁMÝCH I NEZNÁMÝCH

Zemřela první naše pilotka. V Praze zemřela v minulých dnech paní Božena Laglerová-Peterková, choť vrchního odb. rady v ministerstvu vnitra, která byla první českou pilotkou. Předepsanou leteckou zkoušku složila v roce 1911 v Borku u Berlína jako první žena v býv. Rakousko-Uhersku. O rok později podnikla několikaměsíční turné jako letkyně do středoamerických států.

Pocta nadané učednici. Na královéhradecké učňovské výstavě vzbudila pozornost i odborníků vystavená kožená aktovka, která v soutěži získala první cenu. Vyrobila ji sedlářská učednice Libuše Šperlová z Prahy, která se svému řemeslu učí teprve dva měsíce. Libuše Šperlová bude jistě obávaným konkurentem i mužským kolegům, když už teď se takto vyznamenává.

Vzácné jubileum šedesáti let manželství oslavili počátkem října manželé Říhovi z Buštěhradu u Kladna. Manželu, Františku Říhovi, je 83 let, jeho manželce 82 let. Oba jsou svěží i zdraví – přes vysoký věk.

Žena hrdinka. Při požáru v Zubří na Horácku vypomáhala při záchranných pracích také 35letá Božena Hájková, zaměstnaná u rolníka Hamzy. Byla však popálena a dopravena do nemocnice s tak těžkými zraněními, že jim podlehla. Její záslužný čin zasluhuje veřejné pochvaly: byla to hrdinka.

Devadesátiletá poutnice skonala. Nebylo památného místa ani v cizině, které by byla neshlédla 90letá Františka Simonová z Dolní Dobrouče, zbožná poutnice, která navštívila Lourdy, Řím, Jerusalém a Palestinu a ovšem i všechna naše památná poutní místa, o nichž ráda a pěkně vyprávěla. V těchto dnech skonala.

Osm vlastních dětí na své svatbě měla v těchto dnech jedna 33letá maminka z Pardubicka, která si brala otce svých nemanželských dětí, čtyř synů a čtyř dcer. O všechny se maminka dosud vzorně starala: jenom s tatínkem se nemohli vzít, protože nebyla ještě řádně provedena jeho rozluka z prvního manželství. Když však v těchto dnech po dvouletém pátrání přišlo oznámení, že sňatku nestojí v cestě žádné překážky, konala se svatba – hned druhý den nato, co dopis s oznámením přišel.

Nové kraslice vynašla paní Tylová z Dolní Zavadilky. Jsou to umělá vajíčka, pletená ze slámy v pěkných, pracných ornamentech. Paní Tylová podělila svým nově vynalezeným druhem lidového umění všechna moravská musea.

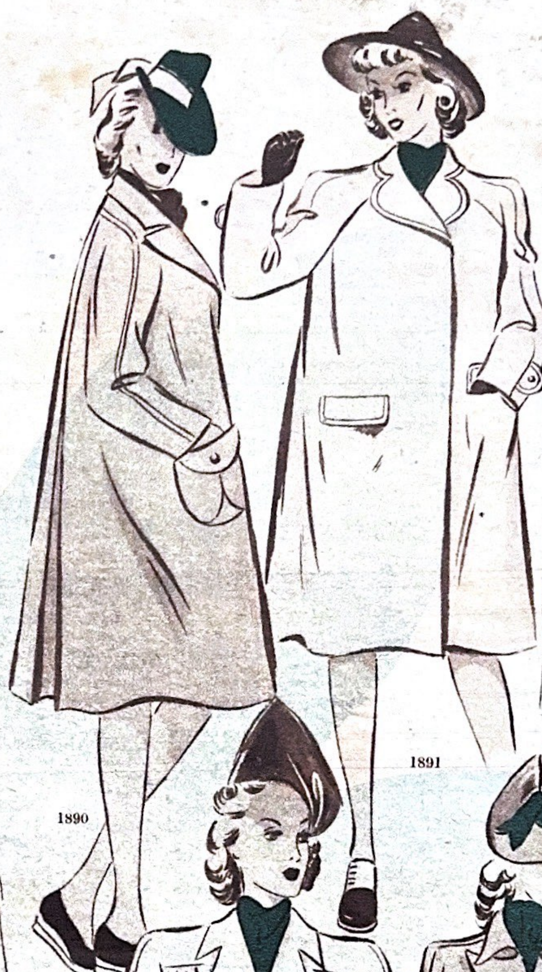
Když je dítě ještě hodně malé, nedá krmení tolik práce. Prostě děťátko nacpeme, ať se mu to konec konců líbí nebo ne. Ale věčně dítě nemůžeme krmit a učíme je proto, aby jedlo samo. Někdy to jde hladce, ale zato někdy! Všechno možné baví a zajímá naše dítě jenom ten plný talíř nebo hrnek ne. Z krajíce chleba by si nejraději dělalo kuličky, do kafíčka žbrundá a dělá „vlnky" nebo ho chce přelévat lžičkou do jiného hrnku, zkrátka dělá všechno možné jenom to ne, co dělat má: řádně jíst. A tak nakonec nezbude mamince nic jiného než přiložit ruku k dílu (event. hrnku) a holčičku nakrmit. Tak jako kdysi.

Foto Zd. Tmej.

PLÁŠTĚ DO NEPOHODY

1889

1890

1891

Č. 1888. Praktic
ký plášť z tepl
vlněné látky s na
šitými kapsami
dvouřadovým za
pínáním. Spotře
ba 3 m látky 14
cm široké. Stři
vel. I. a II. je z
K 8·—.

●

Č. 1889. Pláš
z kostkované vln
s pánskou faso
nou a prostřiže
nými kapsami
Spotřeba 3 m lát
ky 140 cm šir
Střih vel. I. a II
je za K 8·—.

1888

1892

Č. 1890. Dámský plášť s raglánovými rukávy má zadní díl složený do záhybů. Zapíná se jednořadově. Spotřeba 3 m látky 140 cm šir. Střih vel. II. a III. je za K 8·—.

●

Č. 1891. Plášť pro mladé dívky s raglánovými rukávy a skrytým zapínáním. Prostřižené kapsy jsou zakryty klopami. Střih vel. 0 a I. je za K 8·—.

●

Č. 1892. Elegantní plášť s kapucí z jednobarevné vlněné látky s naloženými kapsami. Zapíná se provlékanými patkami. Vzadu na sukni je dovnitř složený záhyb. Spotřeba 3 m látky 140 cm široké. Střih vel. 0 a I. je za K 8·—.

●

Č. 1893. Odpolední plášť z měkké vlněné látky, do sedla a do pasu nabíraný a stažený širším pásem. Spotřeba 3 m látky 140 cm široké. Střih vel. I. a II. je za K 8·—.

●

Č. 1894. Jednoduchý praktický plášť volného - střihu. Spotřeba 3 m látky 140 cm šir. Střih vel. I., II. a III. je za K 8·—.

●

Kresby atelier Melantrich

Střihy dodá Evin závod, Praha II., Jindřišská ul. 5.

1893

1894